

SVENLJUNGA
KOMMUN

modell

plan

Avfallsplan 2015-2020

policy

program

regel

riktlinje

rutin

strategi

taxa

.....
Beslutat av: Kommunfullmäktige

Beslutandedatum: 2015-05-18 § 84

Ansvarig: Vatten- och avfallschef

Revideras: Vid behov

Följas upp: Årligen

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Mål och fokusområden	6
2.1 Det ska vara lätt att göra rätt	7
2.2 Minska avfallmängderna	7
2.3 Ökad återanvändning	8
2.4 Ökad återvinning	9
2.5 Energiutvinning.....	10
2.6 Deponi	10
3 Åtgärder/aktivitetsplan	11
4 Ansvarsfördelning	16
Finansiering, styrmedel	16
Regional samverkan.....	17
Ekonomiska konsekvenser av avfallsplanen	17
5 Utvärdering av tidigare avfallsplan	19
6 Beskrivning av kommunen	20
Näringsliv	20
Boendeformer	21
7 Avfall som kommunen ansvarar för	22
Kärl- och säckavfall.....	23
Matavfall	24
Grovavfall.....	25
Latrinavfall	26
Slam	26
Farligt avfall	26
Behandlingsmetoder för insamlat avfall	27
8 Avfall under producentansvar	29
Förpackningar och tidningar	29
Elektriska eller elektroniska produkter	31
Läkemedel	32
Däck.....	32
Bilar	32
9 Verksamhetsavfall	33
Avfall från kommunal avloppsrening	33
Avfall från behandling av industriellt avloppsvatten.....	34
Bygg och rivningsavfall	34
Avfall från energiutvinning	34
Branschspecifikt avfall.....	35
10 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall	36

Gatuenheten, Vatten- och avfallsenheten	36
Återvinningscentral Änglarp	36
Solör Bioenergi Svenljunga AB	37
EME Energiproduktion	37
Perssons Åkeri i Svenljunga AB	38
Svenljunga handels AB	38
11 Nedlagda deponier	39
12 Miljöbedömning	40
Nollalternativ	40
Miljöbedömning av mål	40
Minska avfallsmängderna	41
Ökad återanvändning	41
Ökad återvinning	41
Energiutvinning	42
Deponi	42
Miljöbedömning av planerade åtgärder	43
Det ska vara lätt att göra rätt	43
Minska avfallsmängderna	43
Ökad återanvändning/återbruk	44
Ökad återvinning	44
Energiutvinning	45
Deponering	45
Bedömning av betydande miljöpåverkan	46
13 Beskrivning av samråd	47
Interna samrådsmöten	47
Samråd enligt miljöbalken	47
Inkomna yttranden	48
Förändringar av avfallsplanen efter samrådet	53
14 Sammanställning till länsstyrelsen	54
Bilaga 1	Regional avfallsplan Boråsregionen Sjuhäradskommunalförbund
Bilaga 2	Nationella, regionala och lokala miljömål
Bilaga 3	Resultat kundundersökning avfallshantering 2013
Bilaga 4	Enkät kundundersökning avfallshantering 2013
Bilaga 5	Mål och aktiviteter som utgått under arbetet med planen.

1 Inledning

Enligt miljöbalkens 15 kapitel 11 § ska det för varje kommun finnas en renhållningsordning vilken antagits av kommunfullmäktige. Renhållningsordningen innehåller föreskrifter om avfallshanteringen samt en avfallsplan. Kravet på en kommunal avfallsplan har funnits sedan 1991. Avfallsplanen innehåller uppgifter om avfall i kommunens geografiska område och hur kommunen arbetar för att minska avfallsets mängd och farlighet. Avfallsplanen är kommunens verktyg för att under en överskådlig tidsperiod fastställa åtgärder och mål som prioriteras inom avfallshanteringen i kommunen. I Svenljunga kommun är det Samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för att hushållsavfall omhändertas och återvinns eller bortskaffas. Hushållsavfall som omfattas av producentansvar ansvarar inte Samhällsbyggnadsnämnden för. Förändringar i taxa, föreskrifter och avfallsplan beslutas av Kommunfullmäktige.

I avfallsförordningen vilken styr hur avfallsplaner ska utformas finns bestämmelser om att de ska ses över vart 4:e år. Förutom att den gällande avfallsplanen är till åren finns det flera skäl till att en ny avfallsplan tas fram. Genom avfallsplanen ges en strategi för att nå de mål som regering och riksdag anvisar om, mål som Västra Götaland fastställt, mål i den regionala avfallsplanen samt Svenljunga kommuns mål för avfallshanteringen. Under de senaste åren har ett arbete med att ta fram en regional avfallsplan för kommunerna i Boråsregionen – Sjuhärads kommunalförbund genomförts. En ny nationell avfallsplan fastslogs av Naturvårdsverket under 2012, samma år beslutade regeringen om nya etappmål i miljömålssystemet. Gällande entreprenad för hushållsavfall i kommunen löper ut under 2016 varför planen bör ge en riktning för hur insamlingsystemet för hushållsavfall ska se ut efter 2016. Under 2017 hoppas kommunen kunna öppna en ny återvinningscentral, i dagsläget är det oklart var den kommer att placeras då beslut om dess lokalisering vid upprepade tillfällen rivits upp.

Tidigare avfallsplan fastslogs i Kommunfullmäktige 1991, således har mycket förändrats inom avfallshanteringen sedan dess. T.ex. lades allt hushållsavfall på deponin i Änglarp fram till och med 2003 då kommunens dispens för förbudet mot att deponera hushållsavfall löpte ut varefter avfallet fick energiåtervinnas. Sedan den tidigare avfallsplanen togs fram har bl.a. följande förutsättningar införts, slopats, förbjudits osv.

- : Deponiskatt, 250 kr/ton (2000), 370 kr/ton (2003), 435 kr/ton (2006)
- : Deponiförbud, utsorterat brännbart avfall (2002), organsikt avfall (2005)
- : Förbränningsskatt (2006), avskaffas (2010)
- : Producentansvar, förpackningar, returpapper och däck (1994), elektriska och elektroniska produkter (2001) batterier (2009)

Avfallsplanen kommer att följas upp årsvis och redovisning av genomförda aktiviteter och målluppfyllnad kommer att ske på kommunens hemsida. Målen i avfallsplanen är tidsatta och ansvar för respektive aktivitet delas ut i planen. Vatten- och avfallsenheten kommer att vara sammankallande och ansvarig för att uppföljning sker årligen.

Avfallsplanen är ett verktyg för kommunen och dess invånare för att kunna bidra till att de nationella miljömålen kan nås inom flera målområden. Genom att delta i de föreslagna aktiviteterna kan invånarna bidra till att målen lättare kan nås. Målen strävar mot en ökad service för invånarna i själva avfallshanteringen samtidigt som den enskildes privatekonomi kommer påverkas positivt genom att bidra till målen om avfallsminimering

---

och återbruk. Vidare kan man tänka sig att visionen om att bryta sambandet mellan avfallsmängder och ekonomisk tillväxt på sikt kommer att omforma näringslivets sammansättning genom förändrad konsumtion.

I avfallsplanen finns förutom en redogörelse över mål och åtgärder för att nå dessa även en redogörelse för kommunens nuläge. Nuläget beskriver hur mycket avfall som samlas in i kommunen, typ av avfall och hur det behandlas. Vidare beskrivs även parametrar som kan påverka avfallens uppkomst t.ex. boende former, pendling in och ut ur kommunen. I övrigt följer avfallsplanen de krav som ställs i "Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om innehållet i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning", NFS 2006:6.

Svenljunga kommun har mycket begränsade möjligheter att följa upp och påverka uppkomst och hantering av verksamhetsavfall, som faller utanför det kommunala renhållningsansvaret. Avfallsplanen kommer därför avgränsas genom att bara ge en översiktlig information om hanteringen av verksamhetsavfall i kommunen.

2 Mål och fokusområden

Indelningen av fokusområden sker efter hierarkin i Avfallstrappan. Avfallstrappan är central i Europaparlamentets och Europarådets direktiv 2008/98/CE vars syfte är att bryta sambandet mellan tillväxt och generering av avfall. Direktivet ska utgöra ett ramverk för att kontrollera hela avfallsryckeln och betona återvinning som bortskaffande.

Avfallstrappan är indelad i avfallsminimering, återanvändning, materialåtervinning, energiåtervinning och deponering. Förutom avfallstrappan har Sveriges miljökvalitetsmål, den nationella avfallsplanen för 2012-2017, regionala miljömål, den regionala avfallsplanen och Svenljunga kommuns Energi- och klimatstrategi varit vägledande i arbetet med att ta fram mål för avfallsplanen. De målområden som valts ut presenteras översiktligt nedan och följs av ett mer detaljerat resonemang om varför målet är viktigt och hur det kan uppfyllas.

Det ska vara lätt att göra rätt

90 procent av kunderna ska vara nöjda med insamlingen enligt undersökning om Nöjd Kund Index (NKI). (Regional avfallsplan 2012-2020, Boråsregionen - Sjuhärads kommunalförbund)

Minska avfallsmängderna

Mängden hushållsavfall per invånare ska vara oförändrad eller minska under 2015-2020. Mängden hushållsavfall uppgick 2013 till 478 kg/person. (Europaparlamentets och Rådets direktiv 2008/98/EG)

Matavfallet från kommunens verksamheter ska minska med 20 % till 2020 jämfört med dagens nivå. (Från avfallshantering till resurshantering, Sveriges avfallsplan 2012-2017)

Ökad återanvändning

Minst 40 procent av invånarna i åldern 18 år och högre ska ange att de minst 5 gånger om året handlar med begagnade varor (köper, säljer/tar emot/ger bort). (Regional avfallsplan 2012-2020, Boråsregionen - Sjuhärads kommunalförbund)

Mängden textilavfall som går till förbränning, i käril- och säckavfallet, ska till 2020 minska med 30 procent jämför med plockanalys 2014. (Från avfallshantering till resurshantering, Sveriges avfallsplan 2012-2017)

Ökad återvinning

Nedskräpning på allmän platsmark och naturmark ska minska jämfört med 2014. (Regional avfallsplan 2012-2020, Boråsregionen - Sjuhärads kommunalförbund)

Käril- och säckavfall får inte innehålla något farligt avfall i samband med plockanalyser 2020. Allt farligt avfall från hushållen ska samlas in och återvinnas eller bortskaffas. (Regional avfallsplan 2012-2020, Boråsregionen - Sjuhärads kommunalförbund)

Andelen förpackningar och tidningar i käril- och säckavfall ska till 2020 minska med 30 procent från dagens 40 kg/invånare och år. (Regional avfallsplan 2012-2020, Boråsregionen - Sjuhärads kommunalförbund)

2020 ska förberedandet av för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke farligt byggnads- och rivningsavfall vara minst 70 viktprocent. (Från avfallshantering till resurshantering, Sveriges avfallsplan 2012-2017)

Energiutvinning

Senast 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker sorteras ut så att växtnäringen tas tillvara, där minst 40 procent behandlas, så att även energi tas tillvara. (Regional avfallsplan 2012-2020, Boråsregionen - Sjuhärads kommunalförbund)

Deponi

Andelen hushållsavfall som deponeras ska minska med 30 procent till 2020 jämfört med 2014. (Regional avfallsplan 2012-2020, Boråsregionen - Sjuhärads kommunalförbund)

Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska genom att alla deponier inom kommunen ska vara identifierade, inventerade och riskklassade till 2020. (Från avfallshantering till resurshantering, Sveriges avfallsplan 2012-2017)

2.1 Det ska vara lätt att göra rätt

Målområdet finns med i den regionala avfallsplanen med syfte att förbättra kundvänligheten i avfallshanteringen. Aktiviteterna för målområdet ska ligga till grund för att uppnå den enkelhet som eftersträvas i regionens arbete med avfallshantering. Syftet är att invånarna ska få förståelse varför man ska sortera och den miljönytta deras prestation innebär. Det är därför viktigt att invånarna har förståelse för systemet, varför det ser ut som det gör och hur det ser ut. Målet från den regionala avfallsplanen är att 90 procent av invånarna ska vara nöjda med insamling enligt NKI, jämfört med resultatet i undersökningen som genomfördes 2013 där 86 procent uppgav att de var nöjda med avfallshanteringen i Svenljunga kommun. För att nå målet bör områden som tillgänglighet, design och säkerhet prioriteras i insamlingen. Området ska också omfatta insatser för att enhetliggöra återvinningscentralerna i regionen genom att använda gemensamma begrepp och design på skyltar. Gemensam terminologi ska underlätta för invånarna att sortera sitt avfall på ett korrekt vis på återvinningscentralen. Det gemensamma målet är att 2020 ska invånarna känna igen sig på de olika återvinningscentralerna i Boråsregionen. Vidare finns ambitionen att du som medlem i någon Sjuhäradskommun ska kunna avlämna ditt avfall vid valfri återvinningscentral (ÅVC) runt om i Sjuhärad oberoende av i vilken kommun du bor eller är fastighetsägare i.

Planer finns att ta fram gemensamt informationsmaterial för regionen men även att använda oss av Avfall Sveriges kampanjer, Håll Sverige rent m.fl.

2.1.1 90 procent av kunderna ska vara nöjda med insamlingen enligt Nöjd kundindex

Hushållen har stor del i att källsorteringen ska fungera, då det är där den ska ske i det system vi tillämpar i Sverige. Om kunderna är nöjda med avfallshanteringen med avseende på t.ex. tillgänglighet är det större sannolikhet att avfallet hamnar på rätt ställe. Kundnöjdhet och förståelse varför man ska lämna avfallet ska samlas in kommer även bidra till målen om en giffri miljö. Vid kundundersökningen som genomfördes i Svenljunga kommun under 2013 var 86 procent av kunderna nöjda med avfallshanteringen i kommunen.

2.2 Minska avfallsmängderna

Den största miljövinsten vad gäller avfall är att avfallet aldrig uppstår. Vårt sätt att producera och konsumera är en orsak till många av dagens miljöproblem. Hanteringen av avfallet har blivit effektivare men mängden har fortsatt att öka i takt med den ekonomiska utvecklingen. I början av 1900-talet slängde varje svensk 25-30 kg avfall per år. 1990 hade mängden avfall per person stigit till 300 kg, drygt 20 år senare är motsvarande mängd 500 kg. Minskade avfallsmängder är ett prioriterat mål av såväl EU:s avfallsdirektiv som i Naturvårdsverkets föreskrifter och nationella avfallsplanen. Minskade avfallsmängder sparar energi, minskar utsläppen av växthusgaser och god hushållning med jordens ändliga resurser. Den nationella avfallsplanen visar att det är mat, elavfall och textil där förändringar kan få störst effekt ur ett livscykelperspektiv. Inom fokusområdet minska avfallsmängderna vill Svenljunga kommun arbeta mot följande mål.

2.2.1 Mängden hushållsavfall per invånare ska vara oförändrad eller minska under 2015-2020

Generellt har utvecklingen för mängden avfall följt den ekonomiska utvecklingen, i synnerhet ökad vid en positiv ekonomisk utveckling. Det innebär att vi riskerar en fördubbling av mängden hushållsavfall på 20 år om sambandet mellan ekonomisk tillväxt och ökade avfallsmängder inte kan brytas. För att uppnå målet måste sambandet brytas. Samtidigt som vår ambition är att avfallsmängderna ska minska är det viktigt att poängtera att det fortfarande är viktigt att samla in det avfall som finns för att undvika att avfallet dumpas eller bränns på platser runt om i kommunen.

2.2.2 Matavfallet från kommunens verksamheter ska minska med 20 procent till 2020 jämfört med 2014 års nivå

Idag finns ingen kartläggning över hur stort matsvinnet är i kommunens verksamheter. Möjligheten till mätning finns i och med införandet av insamling av matavfall från kommunens verksamheter under hösten 2014. Resurs- och miljövinster är stora om matsvinnet kan minska. Genom minskat matsvinn minskar även resursförbrukningen i produktionskedjan från framställningen av råvaran, konstgödning, diesel, vatten i jordbruket, till den färdiga produkten där resurser för transport mm förbrukas.

2.3 Ökad återanvändning

Återanvändning är näst översta trappsteget i avfallstrappan och innebär den största miljövinsten om ett avfall uppstår. Genom att en vara kan få en ny ägare eller användare är belastningen mindre för miljön än om den nya ägaren ska köpa en nyproducerad. Målsättningen bland Sjuhäradskommunerna är att man 2020 ska använda sig av återbruk vid ÅVC:er i större utsträckning än 2011. Andra sätt att öka återanvändningen kan vara att delta i informationskampanjer där man tydliggör vinsten med återbruk både för ett hållbart samhälle men även för den enskildes ekonomi. Att köpa begagnat är oftast en vinst för alla inblandade.

2.3.1 Minst 40 procent av invånarna i åldern 18 år och högre ska ange att de minst 5 gånger om året handlar med begagnade varor. (Köper, säljer/tar emot/ger bort)

En metod att minska avfallsmängderna eller minska resursförbrukningen är att förlänga livslängden eller återuppliva produkter som redan satts på marknaden. Det är därför intressant att påverka och följa upp kommuninvånarnas konsumtionsbeteende. Vid en kundenkät 2013 uppgav 26 procent av de svarande att de kan tänka sig att förändra sin livsstil för att minska avfallsmängderna. Måluppfyllnad kommer att följas upp genom en enkät till invånarna.

2.3.2 Mängden textilavfall som går till förbränning, i kärl- och säckavfallet, ska till 2020 minska med 30 procent jämfört med plockanalys 2014

Målet bidrar till att öka återbrukandet och materialåtervinningen av textilier. Produktion av textilier har mycket stor miljöpåverkan, t.ex. ger produktionen av 1 kg bomull upphov till 15 kg koldioxid vid "nyproduktion". Tillverkningen förbrukar också en stor mängd vatten, ca 7 m³ för att producera en t-shirt, och kemikalier utgör en risk för miljön och människors hälsa. Idag är både insamlingsystem genom producentansvar under diskussion och metoder för materialåtervinning under utveckling. Idag konsumeras 15 kg textilier per person och år, av detta energiåtervinns 8 kg i kärl- och säckavfallet, 3 kg lämnas till återbruk och resterande mängd ackumuleras i hushållet. Dagens mängd av textilavfall i kärl- och säckavfallet redovisas i plockanalysen för 2014.

2.4 Ökad återvinning

I materialåtervinning är den stora vinsten att jungfruligt material inte behöver tas i anspråk utan att man kan använda den materialresurs som avfallet utgör. Den totala mängden avfall och avfallets farlighet ska ha minskat år 2020 jämfört med 2004.

2.4.1 Nedskräpning på allmän platsmark och naturmark ska minska jämfört med 2014.

Nedskräpning på offentliga platser är något som ökat över tid, därför har det lyfts som ett fokusområde i den regionala avfallsplanen att arbeta för att minska nedskräpningen. De negativa effekterna av nedskräpning är många, bl.a. skador på djur och människor, ökade renhållningskostnader, negativa effekter på turistnäring och friluftsliv, spridning av kemikalier samt miljöer som upplevs som otrygga. Arbetet med nedskräpning behöver olika angreppssätt. Attityder till nedskräpning är viktiga att arbeta med t.ex. är det viktigt att tydliggöra att det varken är acceptabelt eller tillåtet att skräpa ned. Fokus bör flyttas från städinsatser till att istället förebygga uppkomsten av nedskräpning.

2.4.2 Kärl- och säckavfall får inte innehålla farligt avfall i samband med plockanalyser 2020. Allt farligt avfall från hushållen ska samlas in och återvinnas eller bortskaffas.

I den nationella avfallsplanen lyfts fram att det icke farliga avfallet inte får innehålla något farligt avfall i samband med plockanalyser. I avfallsplanen för Boråsregionen redogörs att regionen inte ska bidra till spridning av kemikalier och andra för naturen, människor och djur farliga ämnen.

2.4.3 Andelen förpackningar och tidningar i kärl- och säckavfall ska till 2020 minska med 30 procent från 40 kg/invånare och år under 2014.

Andelen hushållsavfall som materialåtervinnas, inklusive biologisk behandling, ska uppgå till minst 50 procent 2019. Ökad materialåtervinning av hushållsavfallet eftersträvas enligt EU-direktivet 2008/98. Ungefär 25 procent av avfallet som läggs i det gröna kärlet i Svenljunga kommun utgörs av förpackningar och tidningar ska sorteras ut och återvinnas. Genom materialåtervinningen kan stora mängder primärenergi sparas vilken förbrukas i samband med framställandet av råvaran. Invånarna i Svenljunga kommun är generellt sett duktiga på att sortera ut sina förpackningar och tidningar jämfört med andra kommuner. De allra bästa kommunerna på att sortera ut förpackningar och tidningar är de som infört fastighetsnära insamling.

2.4.5 2020 ska materialåtervinning och annat materialutnyttjande samt förberedande för återanvändning av icke farligt byggnads- och rivningsavfall vara minst 70 viktprocent.

Kommunen kan som tillstånds- och tillsynsmyndighet ställa krav på avfallshanteringen. Svenljunga kommun har även ett ansvar som fastighetsägare för att nå det nationella målet. Möjligheten finns att ställa krav på avfallshanteringen vid upphandling av olika byggentreprenader. Möjlighet att ställa krav på återvinning och återbruk när byggnader tjänat ut kan beaktas vid upphandling. Vid byggandet av den nya återvinningscentralen och i förlängningen en kretsloppspark kan förberedelse för återanvändning av bygg- och rivningsavfall vara en del av verksamheten.

2.5 Energiutvinning

I och med förordningen om deponering som infördes 2001 tog Sverige ett stort kliv upp i avfallstrappan. Tidigare hade merparten av avfallet deponerats, nu tvingades man genom ett förbud för deponering av organiskt avfall och ett incitament i form av införandet av en deponiskatt att istället bränna avfallet. Efterhand har allt fler anläggningar för förbränning av avfall och omvandling till fjärrvärme och el byggts runt om i landet, bl.a. förbränns träavfall t.ex. bestående av tryckimpregnerat trä vid Solör Bioenergis värmeverk i Svenljunga. Idag finns det de som menar att Sverige byggt fast sig i ett förbränningssamhälle med svaga incitament att ta sig uppåt i avfallstrappan. Utvecklingen har även gått mot att utvinna biogas ur matavfall, vilket är en bättre energibärare än värme och el från förbränningen. Med biogasen kan man ta sig långa avstånd med sin bil. Metangas som biogasen består av kan även utvinnas från deponier och den nedbrytningsprocess som pågår där.

2.5.1 Senast 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök restauranger och butiker sorteras ut så att växtnäringen tas tillvara, där minst 40 procent behandlas, så att även energi tas tillvara.

Sedan tidigare finns ett system där hushåll som anmält hemkompostering till Samhällsbyggnadsnämnden får rabatt på sin hämtningsavgift. Idag uppgår andelen hushåll med rabatt för kompostering till ca 45 procent. Efterlevnaden har under hösten 2014 följts upp genom en plockanalys som redovisas i nuläget. Under hösten 2014 infördes insamling av matavfall från kommunens egna verksamheter t.ex. skolor och äldreboenden. Insamlat matavfall behandlas sedan genom rötning. Genom möjligheter att även samla in matavfall från andra verksamheter samt hushåll kommer mängden insamlat matavfall att öka. Det ska inom regionen ses över om det går att öka biogasproduktionen med kampanjer mot storproducenter inom matavfall t.ex. restauranger, storkök mm.

2.6 Deponi

Deponering innebär slutförvaring där inget material eller energi kan återvinnas. I och med deponeringsförordningen från 2001, har mängden deponerat avfall drastiskt minskat. Det är även viktigt den deponering som måste ske utförs på ett sätt som är miljöriktigt.

2.6.1 Andelen hushållsavfall, främst grovavfall, som deponeras ska minska med 20 procent till 2020 jämfört med 2014

Grovavfall är skrymmande avfall från hushåll (t.ex. möbler), kommunen ska arbeta för att öka återanvändningen och materialåtervinningen av det som idag sorteras som grovavfall. Det som inte går till återanvändning ska innehålla mer utsorterat material, det ska vara en renare fraktion, år 2020 än 2011. Konstruktionsmaterial, vilket t.ex. kan användas för vägbyggnation, kommer att införas som fraktion vid ny ÅVC. Genom bättre sortering kan mer avfall materialåtervinnas och därmed sparas energi och jungfruligt material som annars skulle tas i anspråk.

2.6.2 Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska genom att alla deponier inom kommunen ska vara identifierade, inventerade och riskklassade till 2020

En plan för åtgärder av gamla kommunala deponier kommer att upprättas. Ambitionen i den nationella avfallsplanen är att risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska. Alla kommuner och länsstyrelser ska ha identifierat, inventerat och riskklassat alla nedlagda deponier.

3 Åtgärder/aktivitetsplan

Område Det ska vara lätt att göra rätt

Övergripande aktiviteter inom målområdet det ska vara lätt att göra rätt

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
I samverkan med andra aktörer göra en långsiktig informationsplan för ökad kunskap och motivation att minska konsumtionen, öka återanvändningen och förbättra sorteringen.	Vatten- och avfallsenheten	2015-2016	
Arbeta för att behålla servicegraden vid återvinningsstationerna i kommuner.	Vatten- och avfallsenheten	Årligen	Prioriteras fram till eventuellt införande av FNI.
Beakta avfallshanteringen i ett tidigt skede i samhällsplaneringen. I planeringsprocessen behöver platser/mark avsättas för hantering av avfall.	Miljö- och byggenheten, Vatten- och avfallsenheten	Årligen	Avfallshanteringen ska ses som en del av infrastrukturen.
Genomföra Håll Sverige Rents skräpplockardagar för skolbarn.	Barn- och utbildningsförvaltningen, Vatten- och avfallsenheten	Årligen	Även mål 2.4.1
Utbildningspaket, anpassat för arbetsplatsträffar och/eller självstudier för att ge alla anställda vid kommunens förvaltningar och bolag kunskap om hur avfallet ska hanteras.	Vatten- och avfallsenheten	2017	
Genomföra enkäter för Nöjd Kund Index med hjälp av SKL eller konsult.	Vatten- och avfallsenheten	2016, 2019	

Område Minska avfallsmängderna

Mål 2.2.1 Mängden hushållsavfall per invånare ska vara oförändrad eller minska under åren 2015-2020.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Utreda möjligheten till kretsloppsanpassade upphandlingar inom kommunen.	Ekonomienheten	2015	Går det att ta hänsyn till avfallet som genereras av eller som produkten blir när den är uttjänt i utvärderingen?

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Informationskampanj om "matsvinnnsveckan" som genomförs vid skolorna för att på så vis öka hushållens medvetenhet och förståelse för matsvinnets betydelse för miljön och ekonomin. T.ex. genom kommunens hemsida eller medier.	Vatten- och avfallsenheten, Kanslienheten	Årligen	

Mål 2.2.2 Matavfallet från kommunens verksamheter ska minska med 20 procent till 2020 jämfört med dagens nivå.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Matsvinnnsveckan - Anordna en tävling i matavfallsminimering mellan skolorna i kommunen med syftet att utbilda och informera elever, lärare och storkörspersonal om vikten att minska svinnet och hur de kan gå tillväga.	Vatten- och avfallsenheten, Kostenheten i samverkan med Barn- och utbildningsförvaltningen	Årligen	

Område Ökad återanvändning/återbruk

Övergripande aktiviteter inom målområdet ökad återanvändning/återbruk.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Byggandet av en kretsloppspark. Utredning av möjligheten att samlokalisera återbruksverksamhet med den nya återvinningscentralen. Kommunledningsgruppen (KS 2014-01-27, § 21).	Kommunledningsgruppen	2015	Kretsloppspark byggs under förutsättning att samlokalisering kan ske med ÅVC. Förutsätter tillstånd för planerad placering.

Mål 2.3.1 Minst 40 procent av invånarna i åldern 18 år och högre ska ange att de minst 5 gånger om året handlar med begagnade varor.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Samverka med befintliga forum för återbruk som finns i kommunen och utanför.	Kanslienheten	2015	

Mål 2.3.2 Mängden textilavfall som går till förbränning i kärll- och säckavfallet ska till 2020 minska med 30 procent jämfört med 2014.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Inrätta insamlingsbehållare eller andra insamlingssystem för textilier på ÅVC eller återvinningsstationer i samverkan med andrahandsaktörer.	Vatten- och avfallsenheten	2019-2020	Även mål 2.1.1 Undersök möjligheten till att involvera Högskolan i Borås eller lokala butiker.

Område Ökad återvinning

Övergripande aktiviteter inom målområdet ökad återvinning.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Plockanalys för att kartlägga hushållsavfallens innehåll.	Vatten- och avfallsenheten	Årligen	Mål 2.4.2, 2.4.3 samt 2.3.2
Avfallet från kommunala förvaltningar och bolag källsorteras i alla förpackningsfraktioner, matavfall och farligt avfall.	Kanslienheten, Svenljunga verksamhetslokaler AB	2015	Mål 2.4.2, 2.4.3 samt 2.1.1 och 2.5.1

Mål 2.4.1 Nedskräpning på allmän platsmark och naturmark ska minska jämfört med 2014.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Kartläggning av kommunens samlade kostnader för nedskräpning/dumpning av avfall i naturen.	Gatuenheten, Miljö- och byggenheten	2015	
Utredning om ansvar för de olika delarna av nedskräpningsproblematiken inom kommunen samt utveckla samverkan inom kommunens verksamheter mot nedskräpning.	Gatuenheten, Miljö- och byggenheten	2015, 2016	

Mål 2.4.2 Kärll och säckavfall får inte innehålla farligt avfall, allt farligt avfall ska samlas in för att återvinnas eller bortskaffas.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Förbättrad service för farligt avfall. Utveckla fastighetsnära insamling för farligt avfall som komplement till ÅVC och miljöbilen.	Vatten- och avfallsenheten	2016	Även mål 2.1.1 Tillgänglighet och kunskap ska vara i fokus.

Mål 2.4.3 Andelen förpackningar och tidningar i kärl och säckavfall ska till 2020 minska med 30 procent från dagens 40 kg/invånare och år.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Utreda förutsättningar för ökad tillgänglighet och eventuellt införa fastighetsnära insamling av matavfall, förpackningar och tidningar för hushållen i kommunen.	Vatten- och avfallsenheten	2015-2018	Även mål 2.1.1 och 2.5.1

Mål 2.4.5 2020 ska materialåtervinning och annat materialutnyttjande samt förberedelse för återanvändning av icke farligt bygg- och rivningsavfall vara minst 70 procent.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Rutin för hantering av bygg- och rivningsavfall vid utförande i egen regi samt upphandling.	Svenljunga verksamhetslokaler AB		

Område Energiutvinning

Mål 2.5.1 Senast 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker sorteras ut så att växtnäringen tas tillvara, där minst 40 procent behandlas så att även energi tas tillvara.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Se över förutsättningarna, och om möjligt efterfråga fordon som drivs av kretsloppsanpassat bränsle, förslagsvis biogas, vid kommande upphandlingar av transporter och fordon inom kommunens verksamheter.	Kommunstyrelseförvaltningen	2016	

Område Deponering

Mål 2.6.1 Andelen hushållsavfall, främst grovavfall, som deponeras ska minska med 30 procent till 2020 jämfört med 2014.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Utreda förutsättningarna och om möjligt införa nya fraktioner som kan sorteras ut för materialåtervinning eller energiåtervinning vid den nya återvinningscentralen t.ex. gips, planglas och konstruktionsmaterial.	Vatten- och avfallsenheten	2017	I samband med ny ÅVC

Mål 2.6.2 Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier inom kommunen ska vara identifierade, inventerade och riskklassade till 2020.

Aktivitet	Ansvar	Tid	Kommentar
Risiklassa och inleda förstudie av alla nedlagda deponier som kommunen har tillsynsansvar för. Utreda och riskbedöma de deponier där riskklassningen indikerar "stor risk" eller "mycket stor risk".	Miljö- och byggenheten (SBF)	Pågår	
Utreda vem som är ansvarig för deponierna. Ställa krav på att åtgärder vidtas av den som är ansvarig för att minska risken för spridning av farliga ämnen.	Miljö- och byggenheten (SBF)	Start 2015	Ansvar för kommunala deponier klarlagt, övriga okänt.
Vidta åtgärder för att minska risken för exponering och spridning av farliga ämnen från de deponier som kommunen är ansvarig för.	Vatten- och avfallsenheten (SBF)	Start 2016-2017	

4 Ansvarsfördelning

Kommunen ansvarar för att samla in och ta hand om hushållsavfallet med undantag för det avfall som omfattas av producentansvar. Kommunens renhållningsansvar regleras enligt Miljöbalkens kapitel 15. Ansvaret omfattar förutom avfall från hushåll även "därmed jämförligt avfall" från verksamheter t.ex. matavfall från ett personalrum. Genom ansvaret ska kommunen se till att hushållsavfallet samlas in och transporteras till en godkänd behandlingsanläggning så att avfallet kan återvinnas eller omhändertas korrekt.

Vatten- och avfallsenheten vid Samhällsbyggnadsförvaltningen har genom uppdrag av Kommunfullmäktige verksamhetsansvaret för avfallshanteringen i Svenljunga kommun. Insamling, transport och behandling upphandlas av kommunen. Återvinningscentralen (ÅVC) drivs i egen regi men transport till behandlingsanläggning från ÅVC har upphandlats. Tillsyn över avfallshanteringen enligt 15 kapitlet i Miljöbalken och dess föreskrifter utförs av Miljö- och byggenheten vid Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Producenterna är ansvariga för att det avfall som uppkommer från förpackningar, bilar, däck mm. Sedan 1994 finns ett producentansvar för förpackningar och tidningar i Sverige. Förordningarna som reglerar producentansvaret innebär att den som sätter en produkt på marknaden i Sverige är skyldig att se till att den samlas in och återvinns när den är förbrukad. Utförligare redogörelse om producentansvaret finns i avsnitt 7 i denna avfallsplan.

Verksamhetsutövare är ansvariga för det avfall verksamheten gett upphov till tas omhand enligt gällande lagar och regler. Företaget som är verksamhetsutövare ska ha kunskaper om avfallet och dess effekter på miljön, utöver detta ska företaget hålla sig uppdaterat vad gäller förändringar inom lagstiftningen. För verksamheter där avfall uppkommer finns ansvar för att detta transporteras till en godkänd behandlingsanläggning. Hanteringen ska ske på ett sådant sätt att risker för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö inte uppkommer.

Fastighetsägare är skyldig att informera den eller de som bor eller är verksamma i fastigheten om gällande regler för avfallshanteringen i kommunen. Alla som ger upphov till avfall är skyldiga att se till att det hanteras enligt gällande regler. Det gäller både privatpersoner och verksamhetsutövare. För privatpersoner handlar det om att sortera avfallet och lämna det på rätt plats. Sorteringen ska ske enligt reglerna i de kommunala föreskrifterna om avfallshantering. Det innebär bl.a. att förpackningar och tidningar ska sorteras ut och lämnas till förpacknings- och tidningsinsamlingen istället för i sopkärlet. Hushållsavfall är sådant avfall som uppstår i ett normalt hushåll men omfattar även avfall som uppstår p.g.a. enklare underhåll av en fastighet.

Finansiering, styrmedel

Kommunen har flera medel för att uppnå målen i avfallsverksamheten, avfallstaxan, lokala föreskrifter om avfallshantering, information och tillsyn. Kostnaderna för avfallsverksamheten som omfattas av det kommunala renhållningsansvaret fördelas genom avfallstaxan. Med stöd av Miljöbalkens 27:e kapitel 4 §, om att avgift ska betalas för insamling, transport, återvinning och bortskaffande som utförs genom kommunens försorg, beslutar fullmäktige om kommunens avfallstaxa. Taxan tas ut enligt självkostnadsprincipen vilket innebär att verksamhetens kostnader ska täckas av intäkterna från taxan. Verksamheten får inte göra vinst utan eventuellt överskott eller underskott ska återställas gentemot kunderna genom höjning eller sänkning av taxan kommande år. Avfallsverksamheten kan även finansieras av det kommunala skattekollektivet istället för avgifter.

Avfallstaxan avser täcka kostnader för bl.a. sopkärl, insamling av avfall, transport, behandling, återvinningscentral, hantering av hushållens farliga avfall, information och rådgivning samt planering och administration. Avfallstaxan är uppdelad i grundavgifter och avgifter för de specifika tjänsterna som kunden tar del av. Grundavgiften avser täcka kostnader för information, rådgivning, planering, administration och drift av ÅVC. De avgifter som baseras på t.ex. storlek på sopkärl och hämtningsfrekvens ska täcka kommunens utgifter för insamling och behandling. Kommunens avfallsverksamhet omsätter ca. 11 miljoner kronor om året. Kostnaderna fördelas på ca. 35 procent fasta kostnader och 65 procent rörliga kostnader. De rörliga kostnaderna är beroende av mängden avfall som samlas in under året.

Fastighetsinnehavare är skyldiga att erlagga avgifter enligt fastställd avfallstaxa. Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1:a kapitlet 5 § fastighets- och taxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare. Idag är avfallstaxan differentierad vilket innebär att kunden har möjlighet att påverka sin kostnad genom att minska mängden avfall. T.ex. får kunder som anmält till Miljö- och byggheten att de komposterar sitt matavfall en kraftig rabatt på sin hämtningsavgift.

Regional samverkan

2014 antogs en gemensam regional avfallsplan för Borås regionen – Sjuhärads kommunalförbund, se bilaga 1. Avfallsplanen avser löpa fram till 2020. Den regionala avfallsplanen ger en samlad bild av avfallshanteringen och avfallsströmmarna i Sjuhärad. I avfallsplanen ger kommunerna möjlighet att samarbeta inom området samtidigt som valfrihet för respektive kommun råder. De områden som valts ut för samverkan är "Det ska vara lätt att göra rätt", "Ökad återanvändning", "Ökad återvinning", "Energiutvinning" och "Deponi". Till de olika så kallade fokusområdena har man tagit fram en gemensam aktivitetsplan där en prioritering gjorts för inom vilka områden som samverkan ska ske och vilka områden som man lämnar mer öppet för varje kommun.

Förutom den gemensamma avfallsplanen förekommer samverkan i Sjuhärad i varierande grad. Svenljunga och Tranemo kommuner har sedan många år tillbaka upphandlat gemensamma entreprenader och samverkar runt verksamhetssystemet EDP Future, vilket används för debitering. Med övriga kommuner finns inte lika stark samverkan men det kan vara tänkbart att samverka om framtida insamlingssystem för hushållsavfall och andra entreprenader.

Ekonomiska konsekvenser av avfallsplanen

De ekonomiska konsekvenserna av avfallsplanen är svår att kvantifiera för den enskilde kommuninvånaren. Det finns aktiviteter i planen som kan medföra en högre avfallstaxa såsom införande av fastighetsnära insamling av förpackningar, tidningar och elavfall. Samtidigt skulle en bättre sortering innebära lägre behandlingskostnader när mindre avfall behöver förbrännas vilket motverkar en höjning av avfallstaxan. Sannolikheten för hög måluppfyllelse är mycket god om de föreslagna aktiviteterna genomförs. Idag betalar många invånare dubbelt för förpacknings- och tidningsavfallet när de först betalar en avgift vid inköpet till producenten för att sedan betala kommunen när de gör sig av med avfallet i det kommunala insamlingssystemet. Det har genomförts samhällsekonomiska analyser på hur mycket felsorteringen kostar kommunerna och deras invånare vid Högskolan i Borås. Där beräknas kostnader för transport och behandling av avfall som

.....

inte ska samlas in i kommunens insamlingssystem.¹ I den plockanalys som genomförts framgick att nästan 60 procent av avfallet var felsorterat, vilket medför en kostnad som inte borde finnas. Även kostnaden för den avgift konsumenten betalat vid köpet av förpackningen eller tidningen tas med i beräkningen. Idag betalar producenten ett fast pris per kg producerade förpackningar, ersättningen för tidningspapper är istället rörlig över tiden och ingår i den kostnad producenten tar vid försäljning. Det innebär att den samhällsekonomiska kostnaden för hushållens felsortering i Svenljunga kommun kan beräknas till mellan 2,1 – 2,3 miljoner kronor per år.

---

¹ Rousta Kamran, Ekström Karin M, Assessing Inkorrekt Household Waste Sorting in a Medium-Sized Swedish City, 2013-10-13

---

5 Utvärdering av tidigare avfallsplan

I avfallsplanen från 1991 ställde kommunen upp övergripande mål som överensstämde de nationella målen vid denna tid.
Dessa mål var

- : att avfallets innehåll av miljöfarliga ämnen ska minska
- : att återanvändning och återvinning av material ska öka
- : att teknik och system för en miljöriktig hantering och slutbehandling av avfallet ska utvecklas.

Till de nationella målen lade kommunen även till följande övergripande mål

- : God arbetsmiljö för renhållningspersonalen
- : Kundernas krav och önskemål om service
- : Rimliga hanteringskostnader

De övergripande målen omsattes i delmål för olika avfallsslag. Delmålen inriktades främst på att minska avfallsmängderna, att minska avfallets farlighet och öka återanvändningen och återvinningen. De uppsatta delmålen kvantifierades inte och ingen tid-punkt anges för när målen bör vara uppfyllda, vilket gör att målen är svåra att följa upp.

I den föregående avfallsplanen anges ett antal medel/åtgärder för att t ex minska avfallsmängderna. Några åtgärder har dock inte genomförts. Sedan den förra avfallsplanen togs fram har kraven inom avfallsområdet ökat och ett stort antal lagar och förordningar har införts, såsom införande av producentansvar och förbud mot deponering av organiskt och brännbart avfall.

Tillsammans med kommunens strävanden att minska avfallsmängderna har detta inneburit att deponeringen av avfall, både hushållens och verksamheternas, har minskat kraftigt. Hemkomposteringen har ökat liksom insamlingen och återvinningen av t ex förpackningar och bygg- och rivningsavfall. Insamlingen, och därmed omhändertagandet, av miljöfarligt avfall har också ökat kraftigt. Den totala mängden avfall som uppkommer fortsätter dock att öka - i Svenljunga liksom i samhället i övrigt.

Det kommunala avloppsslammet från Svenljunga kommun uppfyller de aktuella krav som ställs för att få spridas på åkermark. Intresset från jordbruket att använda avloppsslammet är och har under lång tid varit mycket lågt. Delmålet om att användningen av avloppsslam som jordförbättringsmedel ska öka har inte därför inte uppnåtts.

6 Beskrivning av kommunen

Svenljunga kommun bildades 1971 genom en sammanslagning av Axelfors landskommun, Kindaholms landskommun, delar av Högvads landskommun, Lysjö landskommun och Svenljunga köping vid den omfattande kommunreformen samma år. Svenljunga kommun är belägen i södra Västergötland och angränsar mot både Halland och Småland i söder. Svenljunga kommun utgör tillsammans med Tranemo kommun Kinds härad som är en del av Sjuhäradsbygden.

Befolkningsminskningen har de senaste 5 åren stagnerat och ersatts av en svag tillväxt (0,1 procent). Den sista december 2014 hade Svenljunga kommun 10 365 invånare. 6 500 av invånarna är bosatta i någon av kommunens tätorter, boendestrukturen innebär att Svenljunga präglas av glesbygd med de utmaningar det innebär för avfallshanteringen. Kommunens yta är totalt 900 kvadratkilometer. Befolkningsstäthet uppgår till på 11 invånare per kvadratkilometer, jämfört med genomsnittet på 68 invånare per kvadratkilometer i länet.

Näringsliv

Näringslivet i Svenljunga kommun präglas av småföretag, majoriteten av företagen i kommunen är företag med färre än 5 anställda. Största arbetsgivare i Svenljunga kommun är kommunen med motsvarande 725 heltidstjänster. Näringsgrenarna med flest sysselsatta är tillverkningsindustri 20 procent, vård och omsorg 16 procent, handel 15 procent, byggverksamhet 9 procent och utbildning 9 procent. De största arbetsgivarna bland företagen är Elmo Leather AB (149), Vokes Air AB (108), Blåkläder AB (101), Västkoststugan AB (77), Mjögäcks Entreprenad AB (60), Texrep Sweden AB (53), Berendsen Safety och Textilservice AB, Startrading AB (46), Centrum livs i Svenljunga AB (44), Ajab Smide AB (30).

Svenljunga kommun har ett stort överskott av utpendlare jämfört med inpendling till kommunen, nästan dubbelt så stor utpendling som inpendling. Utpendlingen sker i alla väderstreck, stor utpendling sker till Borås stad men även i söder sker en stor utpendling där Gekås i Ullared, i Falkenbergs kommun, är en av de större arbetsgivarna.

Tabell 1 Största arbetsgivare i Svenljunga kommun (näringslivsregistret 2014)

Arbetsgivare	Antal anställda
Svenljunga kommun	825 (725 årsarbetare)
Elmo Leather AB	149
Vokes Air AB	108
Blåkläder AB	101
Västkoststugan AB	77
Mjögäcks Entreprenad AB	60
Texrep Sweden AB	53
Startrading AB	46
Centrum livs i Svenljunga AB	44
Ajab Smide AB	30

Tabell 2, Antal anställda inom branschgrupper i Svenljunga kommun²

Branschgrupp	Antal anställda
Tillverkningsindustri	969
Vård och omsorg	772
Handel	757
Byggverksamhet	455
Utbildning	426
Jord- och skogsbruk	326
Transport	276
Företagstjänster	276
Personliga/kulturella tjänster	189
Offentlig förvaltning	162
Finansiell verksamhet	96
Hotell, restauranger	74
Information, kommunikation	44
Energi- och miljö	28
Ej specificerad verksamhet	82
Totalt	4932

Boendeformer

Boendet i Svenljunga kommun präglas starkt av småhus där ca. 3 900 bostäder utgörs av småhus, 850 bostäder i flerbostadshus och 880 fritidsboenden. Trots den relativt stora andelen fritidsboenden utgör mängden avfall från dem relativt liten del av den totala mängden hushållsavfall. Bostadsrätter, hyresrätter, nybyggnation.

Tabell 3, Antal bostäder för olika boendeformer i Svenljunga kommun³

	Bostadsrätt	Hyresrätt	Äganderätt	Summa
Småhus	39	372	3 435	3 846
Flerbostadshus	32	773	0	805

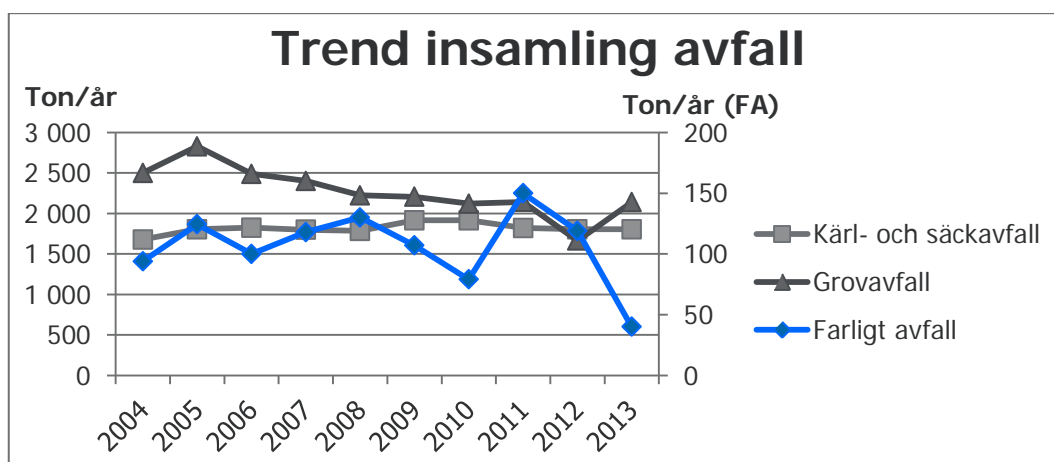
² Årsredovisning 2013, Svenljunga kommun

³ http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BO_BO0104/BO0104T04/table/tableViewLayout_1/?rxid=dd4619c5-e9a6-4479-859e-e6dba8a17a0c, 2014-11-27

7 Avfall som kommunen ansvarar för

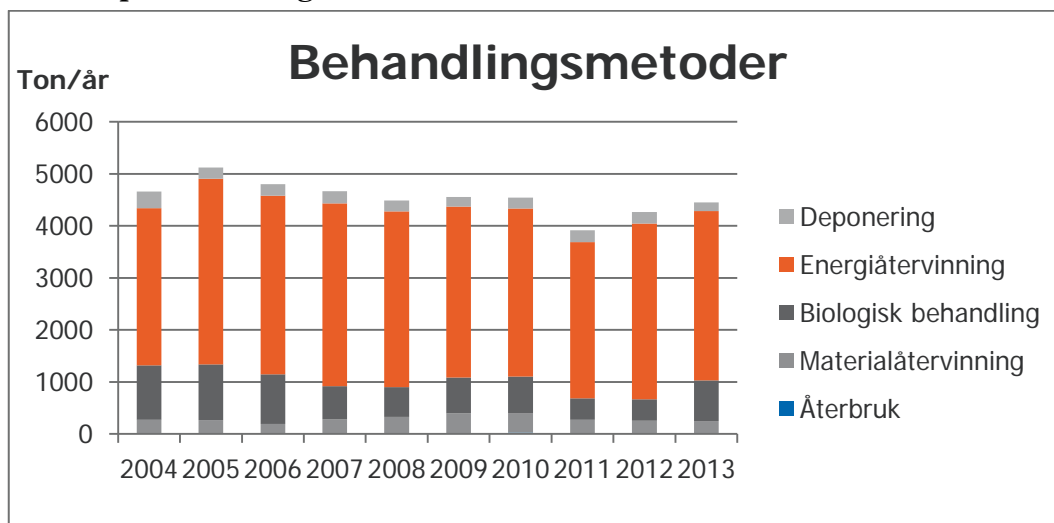
Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall är avfall som uppkommer från hushåll men även från verksamheter som t.ex. restauranger, butiker, kontor, vårdinrättningar, skolor. Avfallet uppkommer av att människor lever och uppehåller sig i en lokal eller anläggning enligt den definition som är vedertagen. I avfallsplanen kommer detta avfall att benämnas som käril- och säckavfall då det är den typen av avfall som brukar benämnas som hushållsavfall. I hushållsavfallet ingår även grovavfall, farligt avfall, latrin och slam från hushåll. Hushållsavfall som omfattas av producentansvar ingår inte i den kommunala renhållningsskyldigheten för hushållsavfall.

Figur 1, Trend insamlade mängder hushållsavfall 2004-2013 i Svenljunga kommun.

Vid införandet av förordningen (2001:512) om deponering av avfall förändrades inriktningen på behandlingsmetoder av avfallet. Förordningen innebar ett förbud mot att deponera brännbart eller organiskt avfall. Idag är andelen som deponeras 4-5 procent av den totala andelen av hushållensavfallet som samlas in i kommunen och andelen avfall från hushållen som energiåtervinns uppgår till 75 procent.

Figur 2, Insamlade mängder hushållsavfall i Svenljunga kommun 2004-2013 fördelat på behandlingsmetod.

Kärl- och säckavfall

Kärl- och säckavfall är det avfall som återstår efter att hushållet sorterat ut det avfall som omfattas av producentansvar, samt farligt avfall och grovavfall. Exempel på kärl- och säckavfall är blöjor och hushållsavfall. I Svenljunga kommun samlas kärl- och säckavfallet in hos hushållen i sopkärl i storlekar från 190 liter till 660 liter. I kommunen förekommer även insamling i containrar främst från verksamheter. Underjordsystem i form av Molok finns vid en av trafikverkets rastplatser i kommunen. Utredning av framtida insamlingssystem pågår, främst system för småhus. Även insamlingssystemet för flerbostadsfastigheter har behov av utveckling för bättre insamlingsresultat och bättre arbetsmiljö för våra entreprenörer.

Avfallet som samlas in energiåtervinns vid Ryaverket i Borås, ett kraftvärmeverk som producerar fjärrvärme och el.

Den största åtgärden som genomförts sedan införandet av flergångsbehållare, de gröna sopkärlen, på 1990-talet är införandet av systemet EDP Mobile i entreprenörernas sopbilar i samband med den nya entreprenaden 2009. Genom systemet har kontrollen över vilka kärl som finns och som ska tömmas ökat. Implementeringen av systemet har brutit de stigande mängderna kärl- och säckavfall.

Tabell 4, Mängd insamlat kärl- och säckavfall i Svenljunga kommun 2004-2013. Genomsnittet per person i Sverige uppgick 2013 till 229 kg/person⁴

Kärl- och säckavfall	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
(ton)	1 679	1 804	1 824	1 798	1 784	1 915	1 915	1 820	1 805	1 804
(kg/inv)	160,4	173	175,3	172,4	173	186,1	186,1	177	176,3	175,2

Under oktober 2014 har en plockanalys av kärl- och säckavfallet i Svenljunga kommun genomförts. Urvalet bestod av fastigheter i centralorten som anmält att de hemkomposterar sitt matavfall. En plockanalys innebär att innehållet i påsarna som invånarna lägger i sina kärl inventeras. Totalt sorteras avfallet i 21 olika fraktioner vid plockanalysen. Tabellen visar hur innehållet såg ut för de fastigheter som ingick i plockanalysen.

---

⁴ s. 4, Svensk avfallshantering 2014, Avfall Sverige

Tabell 5, Resultat av plockanalys i Svenljunga kommun hösten 2014 jämfört med genomsnittet i Sverige för insamlingssystem med eller utan utsortering av matavfall.

Andel	Svenljunga (2014)	Riket, utsortering av matavfall (2011)	Riket, blandat restavfall (2011)
Förpackningar, tidningar	23 procent, 1,2 kg/hushåll och vecka	36 procent, 1 kg/hushåll och vecka	31 procent, 2,9 kg/hushåll och vecka
Matavfall	35 procent, 2,0 kg/hushåll och vecka	23 procent, 1 kg/hushåll och vecka ⁵	47 procent, 4,3 kg/hushåll och vecka
Brännbart restavfall	40 procent, 2,3 kg/hushåll och vecka	39 procent, 1,4 kg/hushåll och vecka	23 procent, 2,1 kg/hushåll och vecka
Farligt avfall	0,7 procent, 0,04 kg/hushåll och vecka	0,6 procent, 0,3 kg/hushåll och vecka	0,4 procent, 0,4 kg/hushåll och vecka

Tabell 6, Resultat av plockanalys i Svenljunga kommun hösten 2014 med avseende på delfraktioner i fraktionen brännbart restavfall.

Varav fraktion i restavfallet vid plockanalys i Svenljunga kommun	Andel i procent av total mängd avfall vid plockanalys	Mängd per hushåll och vecka i kg
Textiler	4,32	0,22
Blöjor, bindor	8,0	0,41
Kattsand	1,1	0,06
Trädgårdsavfall	1,6	0,08
Övrigt papper	0,8	0,04
Övrigt plast	0,4	0,02

Matavfall

Idag finns möjligheten för hushållen till rabatterad taxa med 60 procent på hämtningsavgiften om de anmäler att de komposterar sitt matavfall till Miljö- och byggenheten. Ungefär 45 procent av hushållen har anmält att de hemkomposterar vid dagsdatum. Taxans utformning är något som behöver utvecklas när insamling av matavfall införs bland hushållen.

⁵ Vid fastigheter med utsortering av matavfall uppgår mängden matavfall till ca. 3,2 kg/hushåll och vecka med en renhet på 96 procent.

Under 2014 har insamling av matavfall från kommunens egna verksamheter vid t.ex. skolor och äldreboenden införts. Totalt omfattar insamlingen om 50 kärl och ca. 1 ton matavfall varannan vecka. Insamlingen sker med papperspåsar och ventilerade kärl, vilket idag är den miljömässigt bästa lösningen.

Central insamling av matavfall är under införande i kommunen. I Svenljunga kommuns verksamhetsplan för 2012-2014 är ett resultatmål att "*inom mandatperiodens slut genomföra ett beredningsarbete med syfte att invånarna senast 2016 ska erbjudas ett hållbart alternativ till hemkompostering för omhändertagande av organiskt avfall*". Ett första steg är att kommunens egna verksamheter ska anslutas under 2014 och flerbostadsfastigheter och småhusfastigheter ansluts under perioden 2015-2017. Anledningen till införandet av central insamling av matavfall är de nationella miljömålen där målet 2015 är att minst 35 procent av matavfallet från hushåll och verksamheter ska tas omhand så att växtnäringen tas tillvara samt att till 2018 ska samla in 50 procent av matavfallet varav 40 procent ska behandlas så att även energin tas till vara. I avfallsutredning som utfördes av regeringens särskilde utredare Lars Ekecrantz och presenterades under 2012 fanns förslag på lagregleringar för insamling av matavfall. Avsikten med förslaget till lagförändringen var att kommunerna ska tillhandahålla ett insamlingssystem för hushållens matavfall om det inte anses orimligt ur ett samhällsekonomiskt eller insamlingstekniskt perspektiv. Införandet av insamling av matavfall i Svenljunga kommun är beroende av hur kommunen väljer att utveckla insamlingssystemet för hushållsavfall, förpackningar och tidningar.

Grovavfall

Insamling av grovavfall från hushållen sker främst vid återvinningscentralen i Änglarp. Möjligheten till fastighetsnära insamling av hushållens grovavfall finns genom att beställning av hämtning med hjälp av kommunens entreprenör. Även mindre mängder grovavfall kan lämnas till Miljöbilen vid insamlingen av farligt avfall som sker två gånger om året. Övervägande delen av grovavfallet, fraktionerna returträ, trädgårdsavfall och brännbart restavfall, som samlas in vid återvinningscentralen behandlas genom energiåtervinning. En inte obetydlig mängd materialåtervinns, fraktionerna skrot, el-skrot och wellpapp samt en liten mängd inert material som sorteras ut för att användas som fyllnadsmaterial. Mängden grovavfall som deponeras minskas kontinuerligt för varje år. 2011 och 2012 redovisades inga mängder för insamlat komposterbart trädgårdsavfall av kommunens entreprenör, sannolikt skiljer sig inte mängden detta år från de andra.

Tabell 7, Insamlade mängder grovavfall från vid ÅVC i Svenljunga kommun 2004-2013.

Grov-avfall	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
(ton/år)	2501	2828	2489	2401	2223	2206	2120	2143	1665	2138
(kg/inv)	238,9	271,1	239,2	230,2	215,6	214,4	206,1	208,4	162,6	207,6

Under 2013 samlades det i genomsnitt in 185 kg grovavfall per invånare i Sverige. Genom att planerna på kommunens nya återvinningscentral realiserar under 2017 kommer möjligheten att arbeta enligt avfallstrappan att förbättras. Förhoppningen är att återbrukandet och materialåtervinningen kommer att öka. Genom ett ökat återbrukande kommer även viss avfallsminimering att ske genom att nya produkter nödvändigtvis inte sätts på marknaden. Återvinningscentralen kommer även vara en plats där man kommer

att informera kommuninvånarna om vikten av att kliva uppåt i avfallstrappan. Idag finns ingen särredovisning av det grovavfall som lämnas av verksamheter vid återvinningscentralen varför en del av mängden grovavfall som redovisas sannolikt kommer från verksamheter.

Latrinavfall

Latrin från fritidsbostäder som saknar trekammarbrunn eller slutna tankar samlas in i plastkärl på 23 liter. Kärlen samlas in av kommunens entreprenör för hushållsavfall och mellanlagras i Änglarp innan de transporteras bort för bortskaftande. Lösningen är dyr och hanteringen innebär ett stort arbetsmiljöproblem varför kommunen genom en miljöstyrande taxa försöker att fasa ut latrintunnorna. En stor minskning har skett de senaste åren, till stor del p.g.a. utbyggnaden av kommunalt VA i Sandsjön. Förutom Sandsjön är latrintunnor vanligt förekommande i fritidshusområdet i Revesjö.

Slam

I kommunen finns idag drygt 2 300 enskilda avloppsanläggningar, trekammarbrunnar med infiltration eller tankar. Insamling sker genom en slamsugningsentreprenad för behandling vid avloppsreningsverket i Svenljunga. Ingen avvattning sker i slamsugningsbilen vid tömning av anläggningarna. Enskilda avlopp omfattas av Miljöbalken. Vid nybyggnation, ombyggnation eller annan förändring i hanteringen ska anmälan eller ansökan ske till Miljö- och byggenheten. Fettavskiljarlam räknas som hushållsavfall och hämtas även det genom slamsugningsentreprenaden.

Tabell 8, Insamlad mängd slam från enskilda avlopp och fettavskiljare i Svenljunga kommun 2004-2013.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slam enskilda anläggningar (m³/år)	3641	3215	3057	3600	3186	3191	3214	3427	3530	3582
Fettavskiljare (m³/år)								142	120	93

Farligt avfall

Kommunen ansvarar för omhändertagande av det farliga avfall från hushållen som inte omfattas av producentansvar, t.ex. bekämpningsmedel, färg, gasdrivna flaskor, lösningsmedel, asbest, spillolja och impregnerat trä. Farligt avfall innehåller ämnen som är skadliga för miljön och människors hälsa. Ett av de nationella miljömålen är en giftfri miljö. För att minska mängden skadliga ämnen i omgivningen är det viktigt att insamlingen av farligt avfall fungerar. Insamling sker vid återvinningscentralen i Änglarp samt genom den mer fastighetsnära insamlingen med Miljöbilen som passerar alla tätorter en gång under våren och en gång under hösten.

I den kundenkät som genomfördes 2013 av Vatten- och avfallsenheten med avseende på den kommunala avfallshanteringen angav kunderna att de lämnar in 63 procent av sitt farliga avfall till kommunens insamlingssystem. Ser man till att de allra flesta som besvarat frågan sannolikt även tror att den insamling som sker under producentansvar är

en del av det kommunala systemet är siffran väldigt låg. Problemet kan vara bristande information eller tillgänglighet. I undersökningen svarade 73 procent att de var nöjda med informationen som kommunen tillhandahåller om hur de ska sortera. 64 procent av kunderna var nöjda med systemets tillgänglighet, öppettider och närhet till bostaden.

Miljöbilen är upphandlad genom entreprenaden för det farliga avfallet med LBC Borås och utförs av Borås Energi- och Miljö. Borås Energi- och Miljö utför hämtning och mellanlagring på Sobackens avfallsanläggning av det farliga avfallet innan det transporteras bort för återvinning eller bortskaffande. Det farliga avfallet materialåtervinns, energiåtervinns eller deponeras vid anläggningar hos SAKAB, Ragnsells, Nordgroup, Stena Recycling och Solör Bioenergi AB.

Tabell 9, Insamlade mängder farligt avfall vid ÅVC och Miljöbilen i Svenljunga kommun 2004-2013.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Farligt avfall (ton/år)	94	124	100	118	130	107	79	150	119	40

Behandlingsmetoder för insamlat avfall

Tabell 10, Insamlade mängder avfall vid ÅVC, miljöbil och kärl- och säckavfall inom det kommunala ansvaret i Svenljunga kommun 2004-2013 fördelat på behandlingsmetod.

Återvinning och bortskaffning	Återbruk (ton/år)	Material-återvinning (ton/år)	Biologisk behandling (ton/år)	Energiåtervinning (ton/år)	Deponering (ton/år)	Totalt (ton/år)
2004	15	256	1045	3027	315	4658
2005	*	269	1069	3567	220	5125
2006	16,6	176	954	3432	225	4804
2007	*	283	636	3517	231	4667
2008	*	330	569	3381	210	4490
2009	*	396	690	3284	185	4555
2010	25,5	374	706	3231	207	4544
2011	*	275	412	2999	232	3918
2012	*	254	412	3377	225	4268

2013	*	270	784	3256	164	4450
-------------	---	-----	-----	------	-----	------

*Uppgift saknas för dessa år

I Svenljunga kommun har även verksamheter möjlighet att lämna sitt farliga avfall och grovavfall vid ÅVC. Tyvärr finns idag ingen möjlighet att separera hushållsavfall och verksamhetsavfall vid ÅVC. Därför omfattar tabellen ovan även verksamhetsavfall vilket gör att den inte går att jämföra rakt av med kommuner där man skiljer på hushålls- och verksamhetsavfall.

8 Avfall under producentansvar

Under 1990-talet infördes producentansvar, till en början omfattande wellpapp och glasförpackningar därefter kom en rad andra producentansvar att införas. Producenterna ansvarar för de att ta omhand om produkter de tillverkar, importerar eller säljer i Sverige när produkterna är uttjänta. Producenterna ska se till att det finns ett lämpligt insamlingssystem samt att information om sortering och insamling finns tillgänglig. Efter insamling ska producenterna se till att produkterna återanvänds, materialåtervinns, energiåtervinns eller tas om hand på ett annat miljömässigt godtagbart sätt. För att utföra insamlingen har producenterna samägda bolag som ansvarar för materialhantering och service i samband med insamlingen. Ett syfte med producentansvaret var att skapa incitament för producenterna att utveckla mer miljövänliga och resurseffektiva produkter genom att de tvingades ta ansvar för produktens hela livscykel.

Finansiering för insamlingen av hushållsavfall som omfattas av producentansvar sker genom en särskild avgift som tas ut av producenten då varan säljs till konsumenter. Det är den som tillverkar, importerar eller säljer en vara som omfattas av producentansvaret som ska stå för kostnaderna för insamling och behandling när de blir ett avfall.

Förpackningar och tidningar

Producentansvaret för förpackningar och tidningar regleras genom förordningarna Förordning om producentansvar för förpackningar (SFS 2006:1273), Förordning om producentansvar för returpapper (SFS 1994:1205), Förordning om retursystem för plastflaskor och metallburkar (SFS 2005:220). Enligt SFS 2006:1273 ska det i kommunens avfallsplan finnas uppgifter insamlingen av förpackningar och platser för insamlingen av dem. Planen ska även innehålla uppgifter om åtgärder för att minska mängden förpackningsavfall som uppstår samt hur återvinning av dem kan främjas. Vidare ska kommunen informera hushållen om deras skyldighet att sortera förpacknings- och tidningsavfall, om insamlingssystemen och resultatet av återvinningen. Kommunen har ett intresse i att insamlingssystemet fungerar för att minska andelen avfall förpackningar och tidningar i kärn- och säckavfallet som energiåtervinns.

Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTIAB) är ett samarbetsbolag för materialbolagen Pressretur, Returkartong, Metallkretsen, Plastkretsen och Svensk Glasåtervinning. FTIAB:s uppdrag är att arbeta med de gemensamma frågorna som berör skötsel och drift av återvinningsstationer i det så kallade bringssystemet för förpackningar och tidningar.

Insamlat förpacknings- och tidningsavfall återvinns vid anläggningar runt om i landet t.ex. Fiskeby board (kartong) i Norrköping, Svensk Glasåtervinning (glas) i Hammar och Swerec (plast) i Bredaryd. Av de produkter som sätts på marknaden fungerar insamlingen av glas bäst där nästan 90 procent av förpackningarna samlas in. Sämst fungerar insamlingen av plast där drygt 25 procent av förpackningarna samlas in och återvinns.⁶

2012 lade regeringens utredare Lars Ekecrantz fram Avfallsutredningen där bland annat lösningar på hur materialåtervinningen i landet skall öka presenterades. Utredningen föreslog som en åtgärd att kommunerna skulle överta ansvaret för insamlingen av förpackningar och tidningar. Hittills har formerna för detta inte helt klarlagts av den nya

---

⁶ <http://www.ftiab.se/517.html>, 2014-11-27

regeringen som i regeringsförklaringen angav en kommunalisering som prioriterat av dem. Konkret skulle sannolikt resultat av att insamlingsansvaret överfördes till kommunerna vara ett tydligare mandat att införa fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar.

I Svenljunga kommun förekommer det fastighetsnära insamling av förpackningar- och tidningar vid Svenljunga bostäders fastigheter på Bäckemad idag.

Tabell 11, Återvinningsstationer för insamling av förpackningar och tidningar i Svenljunga kommun. Ort, adress samt fraktioner vid respektive återvinningsstation.

Ort	Adress	Komplett insamling
Hillared	Centralvägen	Ja
Holsljunga	Hidvägen 1	Ja
Häcksvik	Siggebergsvägen 1	Ej metall och plast
Kalv	Bomskogsvägen	Ja
Mjögback	Lindsbovägen	Ja
Mårdaklev	Metarevägen 1	Ja
Roasjö	Fotbollsplanen (Påbo)	Ej metall och plast
Sexdrega	Åhagavägen	Ja
Svenljunga	Högelid, Simmaregatan, Örskatan	Ja
Änglarp	Änglarps återvinningscentral	Ja
Östra Frölunda	Isbergsvägen	Ja
Överlida	Lidavägen 7	Ja

Tabell 12, Insamlade mängder förpackningar och tidningar vid återvinningsstationer i Svenljunga kommun 2006-2013.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Glas (ton/år)	198	228	230	166	173	143	295	135
Papper (ton/år)	247	203	146	193	154	147	147	149
Metall (ton/år)	19	15	18	27	23	18	24	22
Plast (ton/år)	25	20	54	59	63	52	57	60
Tidningar (ton/år)	344	410	403	373	412	451	428	407
Totalt (ton/år)	834	876	850	819	825	811	951	773

Elektriska eller elektroniska produkter

Under 2000-talet har det i olika omgångar införts producentansvar för olika elektroniska produkter. Sedan införandet 2000 har det kommit tre olika förordningar som reglerar producentansvaret för elektriska eller elektroniska produkter "Förordning om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer" (SFS 2000:208), "Förordning om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter" (SFS 2005:209) och "Förordning om producentansvar för batterier" (SFS 2008:834).

Med elektroniska produkter menas de produkter som innehåller batterier eller drivs av el t.ex. lampor, datorer, hushållsmaskiner mm. Idag är det EI-kretsen som är det branschgemensamma materialbolaget som samlar in avfallet. Insamling sker i samarbete med kommunen vid återvinningscentralen i Änglarp i ett system som kallas elretur. Elavfallet som samlas in transporteras till återvinningsanläggningar runt om i landet som EI-kretsen har avtal med vilka är specialiserade på olika typer av elektronik. I återvinningen ser man till att återvinna de delar som kan materialåtervinnas eller energiåtervinnas samt att miljöfarliga ämnen slutomhändertas. Nedan visas statistik för Elkretsens insamling i Svenljunga kommun.

Tabell 13, Insamlade mängder elavfall inom producentansvar i Svenljunga kommun 2008-2013. Batterier redovisas inte för 2008 då det inte fanns något reglerat producentansvar utan att kommunen ansvarade för att omhänderta hushållens batterier.

El-kretsen	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Diverse elektronik (ton/år)	100	103	99	118	101	99
Vitvaror (ton/år)	52	42	41	41	44	36
Kyl/frys (ton/år)	40	30	36	31	39	33
Gas-urladdnings-lampor (ton/år)	2,3	1,6	1,2	1,5	2,1	1,8
Icke gas-urladdnings-lampor (ton/år)	0,45	0,54	0,49	0,4	0,37	0,31
Batterier (ton/år)		0,4	0,6	4,2	1,9	2,2
Totalt (ton/år)	195	177	178	196	187	173

I den kundenkät som genomfördes under 2013 angav 71 procent av de tillfrågade att de lämnar sitt elavfall till återvinning. Det är ett utfall som vi inte kan vara nöjda med även om insamlingen sker under producentansvar. Kommunen saknar rådighet i frågan vilket är anledningen till att något specifikt mål inte satts för elavfall i avfallsplanen. I systemet för fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar kommer det finnas möjlighet att samla in fraktionerna småelektronik, ljuskällor och batterier. Ett införande av detta system skulle väsentligt förbättra servicen för hushållen att lämna sitt elavfall. Sannolikt skulle då även resultatet i ökade insamlade avfallsmängder och en större andel som anger att de lämnar sitt elavfall till återvinning följa med systemet.

Läkemedel

Sedan 2009 finns Förordning om producentansvar för läkemedel (SFS 2009:103) som reglering av producentansvaret för läkemedel. Den som säljer läkemedel har ansvar för att ta mot läkemedelsrester från hushållen vid försäljningsställen. Apoteken har även ansvar att informera kunderna om möjligheten att lämna tillbaka läkemedelsrester. Producentansvaret omfattar inte läkemedel från hushållen som klassas som farligt avfall t.ex. sprutor och kanyler. I Svenljunga kommun har invånarna möjlighet att lämna läkemedel som klassas som hushållsavfall till apoteken. I skrivande stund pågår ett arbete genom Naturvårdsverket där producentansvaret även ska omfatta läkemedel från hushåll som idag klassas som farligt avfall.

Däck

Förordning om producentansvar för däck (SFS 1994:1236) innebär ett producentansvar för däck utan fälg från personbilar, lastbilar, bussar, motorcyklar, traktorer, terrängmotorfordon, motorredskap, släpfordon och efterfordon. Ansvaret innebär att den som tillverkar, importerar eller säljer däck är skyldig att ta emot uttjänta däck från den som vill återlämna dem. Idag finns ingen möjlighet att lämna dessa vid återvinningscentralen utan de får lämnas till däckverkstäder i kommunen. För däck på fälg får producenten ta ut en liten avgift för att kränga av däcket. Svensk däckåtervinning är branschorganisationen som ser till att insamling och återvinning utförs, de har i sin tur upphandlat Ragn-Sells AB för insamling och återvinning av däck runt om i landet. Vid återvinningen sker på olika sätt genom regummering, materialåtervinning (t.ex. gummiastfalt på lekplaster) eller energiåtervinning.

Bilar

Producentansvar för bilar infördes 1998 för att skärpas 2007 genom "Förordning om producentansvar för bilar" (SFS 2007:185) och då även omfatta skrotbilar. Möjligheten att genom producentansvaret för skrotbilar få lämna bilar gratis till producenternas mottagningsanläggningar förutsätter att fordonet inte saknar väsentliga delar av stort ekonomiskt värde såsom motor eller växellåda. Bilproducenterna har genom Bilretur upprättat ett insamlingssystem för uttjänta personbilar. I Svenljunga kommun finns ingen mottagningsanläggning inom Bilretur. Förordningen ställer kravet att från och med 2015 ska 95 procent av bilarna återvinnas. Övergivna skrotbilar innebär nedskräpning och kan inte bilens ägare hittas är det fastighetsägarens ansvar att ta hand om fordonet.

9 Verksamhetsavfall

Verksamheter ansvarar själva för omhändertagande av det avfall som inte är hushållsavfall eller "därmed jämförligt avfall". I vissa fall förekommer det att företag har sina egna deponier eller anläggning för energiåtervinning något som är vanligt inom t.ex. skogsindustrin. I Svenljunga kommun finns det idag inga deponier i drift för verksamhetsavfall. Många deponier var det slaget att den tog mot verksamhetsavfall från lädertillverkning när den var i drift.

Insamling av verksamhetsavfall sker till största del av privata entreprenörer även om många av de mindre företagen använder sig av möjligheten att lämna verksamhetsavfall vid kommunens återvinningscentral. Marknaden för återvinning av verksamhetsavfall har en stor mångfald där både stora och små företag erbjuder tjänster för återvinning.

Avfall från kommunal avloppsrening

Slammet som produceras i processen med att rena avloppsvattnet innehåller mycket organiskt material samt fosfor och kväve. Förtjockat slam transporteras från de mindre avloppsreningsverken till Svenljunga avloppsreningsverk där avvattning till en TS-halt om 25 procent sker. Tidigare har Svenljunga kommun haft avtal med en entreprenör där slammet har komposterats för att sedan användas som material vid sluttäckning av deponier. Från och med oktober 2014 transporteras slammet till Borås Energi- och Miljö:s Gässlösa avloppsreningsverk för att behandlas så att biogas produceras. Ett problem för att kunna använda slammet på åkermark är ämnen som felaktigt hamnar i avloppet t.ex. kemikalier och läkemedel. Under 2014 inleds ett systematiskt uppströmsarbete som ska förhindra att ämnen som inte hör hemma i spillvattnet hamnar där och därmed kan slammet från avloppsreningsverken kvalitetssäkras.

Rens från rensgaller som fungerar som grovavskiljning vid avloppsreningsverken i kommunen är en annan stor fraktion från avloppsreningen. Fraktionen utgörs till stor del av toalettpapper men även skräp som inte hör hemma i avloppsvattnet t.ex. tops och fimpar avskiljs som rens. Även sand avskiljs i ett sandfång i grovavskiljningen till rensverket. Sanden transporteras till Svenljunga avloppsreningsverk som är utrustat med sandtvätt för behandling innan det transporteras bort för bortskaffning. Renset samlas in genom entreprenaden för hushållsavfall i den mån det är praktiskt möjligt. Vid de lite större anläggningarna sker containerhämtning av rens. Renset bortskaffas genom förbränning. Tyvärr saknas heltäckande uppgifter för rens från rensverken.

Tabell 14, Uppkommen mängd verksamhetsavfall vid Svenljunga avloppsreningsverk under 2013.

Typ av avfall	Mängd 2013 (ton)	EWC-kod
Avvattnat slam	1 070	
Rens	14,6	19 08 01
Sand	1,5	19 08 02
PCB-avfall	2 kg	17 09 02
Svavelsyra	1,5	06 01 01

Avfall från behandling av industriellt avloppsvatten

Elmo Leather AB:s avloppsreningsverk, se branschspecifikt avfall.

Bygg och rivningsavfall

-

Avfall från energiutvinning

Solör Bioenergi Svenljunga AB driver fjärrvärmeverket i Svenljunga. Vid anläggningen uppkommer avfall i form av framförallt bottenaska och flygaska vilket omhändertas av Ragn-Sells AB för deponering. Även mindre mängder av metallskrot, brännbart och deponirest uppstår i verksamheten.

Tabell 15, Uppkommet verksamhetsavfall vid Solör Bioenergi Svenljunga AB under 2013.

Typ av avfall	Mängd 2013 (ton)	EWC-kod
Deponirest	2	
Brännbart	2	
Järnskrot	21	
Övrigt metallskrot	1	
Botten aska	552	10 01 14
Flygaska	119	10 01 16

Branschspecifikt avfall

Elmo Leather AB

Elmo Leather AB bedriver garveriverksamhet där man producerar läder till bl.a. möbel- och bilindustrin. Sedan 2006 renar Elmo Leather AB sitt processpillvatten i ett eget reningsverk. Avfallet från reningsverket är avvattnat slam från reningsverket samt kromkakor. Slammet och kromkakorna omhändertas av Ragnsells för behandling på deras anläggningar. Annat avfall som uppkommer till en följd av produktionen är hår, limläder, fallspån och trimavfall.

Tabell 16, Uppkommet verksamhetsavfall vid Elmo Leather AB under 2012

Typ av avfall	Mängd 2012 (ton)	EWC-kod
Avvattnat slam från reningsverket	1 689	04 01 06
Kromkakor	44	04 01 06
Hår	1 074 m ³	04 01 02
Limläder	2 557 m ³	04 01 01
Falspån, trimavfall	672	04 01 08, 04 01 99
Övrigt avfall	247 ton Papper/Well 416 m ³	
Övrigt farligt avfall	Elektronikskrot 2,5 ton Spillolja 4 m ³ Ljuskällor 691 st.	20 01 34 13 02 08 20 01 21

10 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Gatuenheten, Vatten- och avfallsenheten

På Bergsätters industriområde, i närheten av Kommunförrådet, har Gatuenheten och Vatten- och avfallsenheten ett upplag för bl.a. vegetationsavfall. Avfallet kommer från den egna verksamheten och de vegetationstippar som finns runt om i kommen där hushållen kan lämna sitt trädgårdsavfall.

Fastighet	Svenljunga 4:90			
Koordinat	6372910/386221 (SWEREF99TM)			
Verksamhet	Kod	Kapacitet (ton/år)	Mottagen mängd 2013 (ton/år)	Mängd enligt tillstånd (ton/år)
Mellanlagring av trädgårdsris, samt mekanisk bearbetning (krossning)	90.40 90.110		650	Mer än 10 ton vid enskilt tillfälle

Återvinningscentral Änglarp

Kommunens återvinningscentral är lokaliserad på fastigheten Änglarp 3:19. Återvinningscentralen har varit i drift sedan början på 1990-talet och är placerad i anslutning till deponin som funnits i Änglarp sedan 1969. Deponeringsdelen är numera tagen ur drift och till stora delar sluttäckt. Endast den del där återvinningscentralen är placerad kvarstår att sluttäcka.

Fastighet	Änglarp 3:14			
Koordinat	6370159/387822 (SWEREF99TM)			
Verksamhet	Kod	Kapacitet (ton/år)	Mottagen mängd 2013 (ton/år)	Mängd enligt tillstånd (ton/år)
Sortering och omlastning	90.002-2/90.70	Ej i drift	2500	10 000
Mellanlagring ÅVC	90.002-4		1300	10 000 (vid enskilt tillfälle)
Mellanlagring av farligt avfall ÅVC	90.005-1		220	
Biologisk behandling genom kompostering	90.003-2	Ej i drift	0	200
Deponering icke farligt avfall	90.004-5	Ej i drift	0	15 000*
Deponering av farligt avfall (asbest)	90.006-7	Ej i drift	0	* Ingår i denna mängd

Solör Bioenergi Svenljunga AB

Värmeverket i Svenljunga drivs av företaget Solör Bioenergi Svenljunga AB och är en del av den norska koncernen Solör Bioenergi Holding AS. Koncernens kärnverksamhet är energiåtervinning av kresot- och cca-impregnerat trävirke. Förutom anläggningen i Svenljunga äger man flera fjärrvärmeverk i landet och en krossningsanläggning i Trollhättan. Värmeverket är beläget vid Elmo gränd på fastigheten intill Elmo Leather AB som är anläggningens största kund. Vid värmeverket produceras fjärrvärme genom förbränning av bland annat krossat tryckimpregnerat virke i verkets biobrännspanna.

Fastighet	Moga 4:2			
Koordinat	6373801/386874 (SWEREF99TM)			
Verksamhet	Kod	Kapacitet (ton/år)	Mottagen mängd 2013 (ton/år)	Mängd enligt tillstånd (ton/år)
Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns. Energiåtervinning av kresot- och arsenikimpregnerat träavfall	90.180		15 966 (trä som behandlats med farliga ämnen)	25 000 (Trä som behandlats med farliga ämnen) 25 000 (Annat trä) 2 000 (läderavfall) 2 000 (pappersavfall)

EME Energiproduktion

EME Energiproduktion är beläget på Buttorps industriområde norr om Sexdrega. Företagen bedriver en verksamhet där man producerar olika typer av briketter för att användas som bränsle i pannor. Råvarorna i tillverkningen består av krossat trä samt rejekt från återvinning av plastförpackning som inte längre lämpar sig för materialåtervinning.

Fastighet	Buttorp 1:9			
Koordinat	6385306/387914 (SWEREF99TM)			
Verksamhet	Kod	Kapacitet (ton/år)	Mottagen mängd 2013 (ton/år)	Mängd enligt tillstånd (ton/år)
Mekanisk bearbetning, produktion av briketter av plast- och träavfall	90.110-1			10 000

Perssons Åkeri i Svenljunga AB

Perssons Åkeri i Svenljunga AB är den största avfallsentreprenören som har sitt säte i Svenljunga kommun. Företaget agerar som entreprenör åt kommunen vid hanteringen av hushållens grovavfall vid återvinningscentralen och vegetationstipparna, samt insamling av returglas vid återvinningsstationerna. De har även en stor aktör för olika typer av verksamhetsavfall från företag i kommunen. Perssons Åkeri i Svenljunga AB:s hantering av avfall sker på industriområdet vid "gamla väggaragen" samt i Ullasjö utanför Svenljunga där de bl.a. komposterar trädgårdsavfall.

Fastighet	Svenljunga 1:36, Svenljunga 1:39, Ullasjö, 1:11, Ullasjö 1:21			
Koordinat	6374918/386638, 6374902/386739, 6376962/387708, 6376792/387814 (SWEREF99TM)			
Verksamhet	Kod	Kapacitet (ton/år)	Mottagen mängd 2013 (ton/år)	Mängd enligt tillstånd (ton/år)
Omlastning och sortering av brännbart avfall	90.002/90.80	500-800		10 000
Mekanisk bearbetning, mellanlagring och krossning av returträ	90.110	1 400		10 000
Biologisk behandling, jordtillverkning	90.170-3	200		

Svenljunga handels AB

Svenljunga Handels AB har sin verksamhet på tre fastigheter i på Moga respektive Bergsätters industriområde. Verksamheten bedriver handel med metallskrot för återanvändning eller återvinning.

Fastighet	Moga 1:128, Svenljunga 4:241, Svenljunga 4:226			
Koordinat	6372819/386888, 6372855/386307, 6372627/386206 (SWEREF99TM)			
Verksamhet	Kod	Kapacitet (ton/år)	Mottagen mängd 2013 (ton/år)	Mängd enligt tillstånd (ton/år)
Förbehandling, sortering och bearbetning	90.110-1	8 000		10 000

11 Nedlagda deponier

Fastighet	Riskklass	Huvudman	Typ av avfall
Ebbarp 1:24, Ebbarp	Stor risk	Svenljunga kommun	Hushålls- och industriavfall
Sexdrega 1:1, Sexdrega	Måttlig risk	Svenljunga kommun	Hushålls- och industriavfall
Gälared 2:56, Hillared	Måttlig risk	Svenljunga kommun	Hushålls- och industriavfall
Bredgården 10:1, Holsljunga	Liten risk	Svenljunga kommun	Hushållsavf. jord- och stubbtipp
Bosgården 1:96, Mjöbäck	Måttlig risk	Svenljunga kommun	Hushålls- och industriavfall
Frölunda 4:18, Östra Frölunda	Måttlig risk	Svenljunga kommun	Hushållsavfall
Bratås 1:13, Mårdaklev	Okänd	Svenljunga kommun	Hushållsavf. jord- och stubbtipp
Hussered 1:9, Kalv	Måttlig risk	Svenljunga kommun	Hushållsavf. jord- och stubbtipp
Gälared 2:56, Hillared	Måttlig risk	Svenljunga kommun	Hushållsavf. jord- och stubbtipp
Moga 1:112, Svenljunga	Måttlig	Svenljunga kommun	Jord- och stubbtipp
Moga 1:112, Svenljunga	stor risk	Svenljunga kommun	farligt avfall
Karlsberg 5:399	Okänd	Svenljunga kommun	Jord- och stubbtipp
Hagatorpet 1:1, Åstarp		Svenljunga kommun	Återställd, utgör ingen risk
Änglarp 3:19	Stor risk	Svenljunga kommun	Mellanlagring av farligt avfall; Deponi för icke-farligt avfall

---

12 Miljöbedömning

En övergripande miljöbedömning följer nedan där mål och åtgärder i Svenljunga kommuns avfallsplan 2015-2020 analyserats utifrån miljöpåverkan. Avfallsplanens genomförande har främst positiva miljöeffekter både direkt och indirekt. De negativa miljöeffekter som främst är aktuella är eventuellt ökade transporter som kan ge upphov till ökade utsläpp om nuvarande bränsle fortsätter att användas. Miljöpåverkan bedöms inte vara av en så betydande karaktär att en fördjupad miljökonsekvensbeskrivning behöver upprättas.

Nollalternativ

Nollalternativet innebär konsekvenserna av att avfallsplanen inte fastställs. I detta fall innebär nollalternativet att föregående avfallsplan från 1991 kvarstår. De miljökonsekvenser som preciseras här är därför inte menade att beskriva samtliga miljökonsekvenser från avfallshanteringen i kommunen, utan endast konsekvenserna av de åtgärder som blir en effekt av avfallsplanens genomförande i jämförelse med om planen inte genomförs.

Den avfallshandling som regleras av tillstånds-, anmälnings- och tillsynsförfaranden konsekvensprövas ej i avfallsplanen utan i varje enskilt fall utifrån miljöbalken.

Miljöbedömning av mål

De målområden som valts ut i Svenljunga kommuns avfallsplan är;

- Det ska vara lätt att göra rätt
- Minska avfallsmängderna
- Ökad återanvändning
- Ökad återvinning
- Energiutvinning
- Deponi

Miljöpåverkan utifrån dessa målområden och mål beskrivs nedan

Det ska vara lätt att göra rätt

90 procent av kunderna ska vara nöjda med insamlingen enligt Nöjd Kund Index.

Miljöpåverkan

Att förbättra informationen och systemen kring återvinning blir främst ett mål med indirekt positiv miljöpåverkan. Detta genom att den önskade effekten av nöjdhet är att fler invånare väljer att sortera avfall och lämna det för återvinning och att fler invånare kan sortera avfallet rätt. I nollalternativet finns inget sådant mål.

Minska avfallmängderna

- Mängden hushållsavfall per invånare ska vara oförändrad eller minska under 2015-2020.
- Matavfallet från kommunens verksamheter ska minska med 20 procent till 2019 jämfört med dagens nivå.

Miljöpåverkan

Att mängden hushållsavfall per invånare ska vara oförändrad kan tyckas vara en låg ambitionsnivå i planen. Dock är syftet att bryta det kausala sambandet mellan ökade avfallsmängder och ekonomisk tillväxt. Jämfört med ökningen som trenden visar idag är en oförändrad mängd avfall per invånare ett mål med positiv miljöpåverkan, även om ambitionen också är att minska avfallsmängderna de kommande fem åren.

Att minska matsvinn i kommunala verksamheter ses som ett mål med positiv miljöpåverkan. Jämfört med nollalternativet är detta mål mer konkret och ambitiöst.

Ökad återanvändning

- Minst 40 procent av invånarna i åldern 18 år och högre ska ange att de minst 5 gånger om året handlar med begagnade varor. (Köper, säljer/tar emot/ger bort)
- Mängden textilavfall som går till förbränning, i kärl- och säckavfallet, ska till 2020 minska med 30 procent jämför med plockanalys 2014.

Miljöpåverkan

Dessa mål går väl ihop med målet ovan att minska avfallsmängderna per invånare. Målen innebär en positiv miljöpåverkan då mindre jungfruligt material behöver tas ut för att producera nya varor. Att kommunen riktar ett av målen mot textil är positivt ur miljösynpunkt då det idag går åt mycket energi, kemikalier och naturresurser för att tillverka. Då det ofta saknas insamlingssystem av textil för materialåtervinning ses detta mål som högst aktuellt ur miljösynpunkt och kan ge en stor positiv miljöpåverkan. Jämfört med nollalternativet är detta mål mer konkret och ambitiöst.

Ökad återvinning

- Den upplevda nedskräpningen på allmän platsmark och naturmark ska minska jämfört med 2014.
- Kärl- och säckavfall får inte innehålla något farligt avfall i samband med plockanalyser 2020. Allt farligt avfall från hushållen ska samlas in och återvinnas eller bortskaffas.
- Andelen förpackningar och tidningar i kärl- och säckavfall ska till 2020 minska med 30 procent från dagens 40 kg/invånare och år.
- 2020 ska förberedandet av för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke farligt byggnads- och rivningsavfall vara minst 70 viktprocent.

Miljöpåverkan

Att arbeta mot dessa mål kommer i stort ge en positiv miljöpåverkan. Även om ökad insamling/inlämning av avfall kan innebära ökade transporter ses målen totalt ge en större positiv miljöpåverkan än en negativ påverkan. Hjälpmedel inom ruttoptimering och medborgarnära ÅVS/ÅVC kan dessutom se till att transporterna förblir de samma eller minskar. Jämfört med nollalternativet är detta mycket mål mer konkret och ambitiöst då

lagstiftningen ändrats mycket sedan 1991 angående t.ex. producentansvar och farligt avfall.

Energiutvinning

- Senast 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker sorteras ut så att växtnäringen tas tillvara, där minst 40 procent behandlas, så att även energi tas tillvara.

Miljöpåverkan

Främst ses positiv miljöpåverkan med detta mål. Att ta till vara på matavfall till biogödsel och energi i form av biogas skulle innebära att matavfallet kommer till nytta inom regionen. På lokal nivå innebär det att komposteringen kan minska. I dagsläget är det ca 40 procent av hushållen som har kompost, men det är oklart kring mängden matavfall som faktiskt komposteras. Plockanalys som genomförts under 2014 visar att stor del av matavfallet från dessa 40 procent av hushållen går till förbränning istället för att komposteras vid fastigheten. Insamling av matavfall med produktion till biogas och biogödsel kan innebära ökade transporter men miljönyttan i både material- och energiåtervinning ses som större.

Deponi

- Andelen hushållsavfall som deponeras ska minska med 30 procent till 2020 jämfört med 2014.
- Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska genom att alla deponier inom kommunen ska vara identifierade, inventerade och riskklassade till 2019.

Miljöpåverkan

Målen bedöms innebära en positiv miljöpåverkan. Jämfört med nollalternativet är detta mål bättre ur miljösynpunkt än 1991 då behandlingsmetod för avfallet i huvudsak utgjordes av deponering, sedan dess har lagstiftningen förändrats.

Miljöbedömning av planerade åtgärder

Till målområdena ovan finns åtgärder för att styra kommunens arbete med avfall. En del åtgärder styr mot flera mål. Åtgärderna återfinns med ansvar och tidsaspekt i kapitel Åtgärder/Aktivitetsplan i avfallsplanen. Nedan bedöms miljöpåverkan av åtgärderna.

Det ska vara lätt att göra rätt

Aktivitet	Miljöpåverkan
I samverkan med andra aktörer göra en långsiktig informationsplan för ökad kunskap och motivation att minska konsumtionen, öka återanvändningen och förbättra sorteringen.	Indirekt positiv miljöpåverkan, särskilt då samverkan sker med andra kommuner inom Sjuhäradsregionen.
Behålla servicegraden vid ÅVS.	Ingen miljöpåverkan.
Beakta avfallshanteringen i ett tidigt skede i samhällsplaneringen. I planeringsprocessen behöver platser/mark avsättas för hantering av avfall.	Positiv miljöpåverkan och hållbar avfallshantering.
Genomföra Håll Sverige Rents skräpplockardagar för skolbarn.	Positiv miljöpåverkan, både direkt genom minskad nedskräpning och indirekt genom uppmärksamhet och engagemang i frågan.
Utbildningspaket, anpassat för arbetsplatsträffar och/eller självstudier för att ge alla anställda i förvaltningar eller bolag om hur avfallet ska hanteras.	Indirekt positiv miljöpåverkan. Att anställda vet hur avfallet ska hanteras är en förutsättning för att kunna göra rätt, förutsatt att de tar till sig informationen och handlar efter den.
Genomföra enkäter för Nöjd Kund Index med hjälp av SKL eller konsult.	Ingen miljöpåverkan. Uppföljning av målområdet förutsätter enkät för utvärdering.

Minska avfallsmängderna

Aktivitet	Miljöpåverkan
Informationskampanj om "matsvinnsvveckan" som genomförs vid skolorna för att på så vis öka hushållens medvetenhet och förståelse för matsvinnets betydelse för miljön och ekonomin. T.ex. genom kommunens hemsida eller medier.	Indirekt positiv miljöpåverkan.
Utreda möjligheten till kretsloppsanpassade upphandlingar inom kommunen.	Ingen miljöpåverkan i sig, dock viktig för fortsatt arbete.
Matsvinnsvvekan – Anordna en tävling i	Tävlingen innebär en positiv miljöpåverkan.

matavfallsminimering mellan skolorna i kommunen med syftet att utbilda och informera elever, lärare och storkökspersonal om vikten att minska svinnet och hur de kan gå tillväga.	Indirekt positiv miljöpåverkan nås genom att informationen kan användas för att minska avfall i skolorna och även i hemmen. Mätning av mängden matavfall innebär ingen miljöpåverkan, dock viktig för att övervaka nuläget.
---	---

Ökad återanvändning/återbruk

Aktivitet	Miljöpåverkan
Byggandet av en kretsloppspark. Utredning av möjligheten att samlokalisera återbruksverksamhet med den nya återvinningscentralen.	Positiv miljöpåverkan, speciellt om samlokalisering sker med ÅVC då transporter inte ökar.
Samverka med befintliga forum för återbruk som finns i kommunen och utanför.	Positiv miljöpåverkan, ökar möjligheterna till återbruk.
Inrätta insamlingsbehållare eller andra insamlingsystem för textilier på ÅVC eller återvinningsstationer i samverkan med andrahandsaktörer.	Positiv miljöpåverkan trots fler transporter.

Ökad återvinning

Aktivitet	Miljöpåverkan
Plockanalys för att kartlägga hushållsavfallens innehåll.	Ingen miljöpåverkan men viktig för att ta fram fortsatta åtgärder.
Avfallet från kommunala förvaltningar och bolag källsorteras i alla förpackningsfraktioner, matavfall och farligt avfall.	Positiv miljöpåverkan. Även indirekt positiv miljöpåverkan då kommunen framstår som ett gott exempel på återvinning.
Kartläggning av kommunens samlade kostnader för nedskräpning/dumpning av avfall i naturen.	Ingen miljöpåverkan i sig men viktig för fortsatta åtgärder.
Utredning om ansvar för de olika delarna av nedskräpningsproblematiken inom kommunen samt utveckla samverkan inom kommunens verksamheter mot nedskräpning.	Samverkan mot nedskräpning skulle ge en effektivare ärendegång för nedskräpningsärenden och detta innebär en snabbare åtgärd av nedskräpning, dvs. positiv miljöpåverkan.
Förbättrad service för farligt avfall. Utveckla mer fastighetsnära insamling för farligt avfall som komplement till ÅVC och miljöbilen.	Positiv miljöpåverkan.
Utreda förutsättningar för ökad tillgänglighet och eventuellt införa	Utredning ger ingen miljöpåverkan i sig. Om insamling införs innebär det troligtvis

fastighetsnära insamling av matavfall, förpackningar och tidningar för hushållen i kommunen.	en positiv miljöpåverkan om mer avfall återvinns och mindre privata transporter av avfall sker, även om insamlingstransporterna eventuellt blir fler. Insamling av matavfall innebär positiv miljöpåverkan på nationellt och regionalt plan.
Utreda rutin för hantering av bygg- och rivningsavfall vid utförande i egen regi samt upphandling.	Utredning ger ingen miljöpåverkan i sig. Tydliga rutiner gör det enklare att ta hand om bygg- och rivningsavfall och innebär en positiv miljöpåverkan.

Energiutvinning

Aktivitet	Miljöpåverkan
Se över förutsättningarna och om möjligt efterfråga fordon som drivs av kretsloppsanpassat bränsle, förslagsvis biogas, vid kommande upphandlingar av transporter och fordon inom kommunens verksamheter.	Utredningen innebär ingen miljöpåverkan, dock skulle ett byte till kretsloppsanpassat bränsle innebära en stor positiv miljöpåverkan.

Deponering

Aktivitet	Miljöpåverkan
Utreda förutsättningarna och om möjligt införa nya fraktioner som kan sorteras ut för materialåtervinning eller energiåtervinning vid den nya återvinningscentralen t.ex. gips, planglas och konstruktionsmaterial.	Utredningen innebär ingen miljöpåverkan dock innebär möjligheten att sortera i nya fraktioner minskar det avfall som går till deponi vilket innebär en positiv miljöpåverkan,
Inventera och riskklassa alla nedlagda deponier som kommunen har tillsynsansvar för. Utreda och riskbedöma de deponier där riskklassningen indikerar "storrisk" eller "mycket stor risk".	Positiv miljöpåverkan, men det viktigaste är att åtgärda de deponier med stor risk eller mycket stor risk så risken minskar.
Utreda vem som är ansvarig för deponin. Ställa krav på att åtgärder vidtas av den som är ansvarig för att minska risken för spridning av farliga ämnen.	Positiv miljöpåverkan.
Vidta åtgärder för att minska risken för exponering och spridning av farliga ämnen från de deponier som kommunen är ansvarig för.	Positiv miljöpåverkan.

Bedömning av betydande miljöpåverkan

Efter genomgång av mål och åtgärder i avfallsplanen kan det konstateras att effekterna av genomförandet är främst positivt jämfört med nollalternativet. Det bedöms därför inte finnas någon samlad betydande miljöpåverkan som kräver en fördjupad miljökonsekvensbeskrivning.

---

13 Beskrivning av samråd

Interna samrådsmöten

Under processen med att ta fram samrådsversionen av avfallsplanen har kommunen hållit interna samrådsmöten. Vid dessa möten där såväl tjänstemän som politiker deltagit har diskussioner förts om målområden och aktiviteter i avfallsplanen. Deltagarna har erbjudits att yttra sig om de problem eller möjligheter de sett utifrån mål och aktiviteter i avfallsplanen. Möten har hållits med Plan- och Utvecklingsgruppen, PlanAu och Kommunledningsgruppen vid kommunen.

Samråd enligt miljöbalken

Samrådet av avfallsplanen har skett i enlighet med § 13 i miljöbalkens 15:e kapitel. Lagen kräver en samrådstid om minst 4 veckor. Samrådstiden har varit 10 veckor, från den 5 december 2014 till och med den 18 februari 2015. Kungörelse om samrådet har annonserats i Borås Tidning och Hallands Nyheter.

Sammanlagt har 33 remissinstanser givits möjlighet att yttra sig över förslaget. Svar har inkommit från följande:

- Barn- och utbildningsnämnden
- Bollebygds kommun
- Håcksviks byalag
- Miljöpartiet
- Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
- Tranemo kommun

Dessutom har yttrande inkommit från privatpersoner:

- Pia P.I. Lassen

Förslaget till avfallsplan har varit digitalt tillgängligt genom kommunens hemsida. Dessutom har Samhällsbyggnadsförvaltningen varit behjälplig med papperskopior i den mån det funnits en efterfråga efter det. Förslaget har då varit möjligt att hämta vid kommunhuset.

Vid ett tillfälle den 5 februari i Mjöbacksgården har tjänstemän från Samhällsbyggnadsförvaltningen gjort en föredragning av avfallsplanen samt svarat på frågor om den. Mötet genomfördes efter initiativ från Mjöbackes byalag.

Under samrådstiden har även en enkätundersökning om kommunens framtida insamlingsystem för hushållsavfall gått ut till fastighetsägare i kommunen. Enkäten har fångat intresset för den framtida avfallshanteringen i kommunen och resulterat i många diskussioner mellan tjänstemän och invånare i kommunen.

Inkomna yttranden

I tabellen nedan har inlämnade synpunkter sammanställts och bemötts av Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Yttrande	Bemötande
<p>Barn- och utbildningsnämnden:</p> <p>Barn- och utbildningsnämnden ställer sig positiv till avfallsplanens syfte med en avfallshantering som är resurseffektiv och har miljönytta i fokus. Vi anser dock att förbättrad service och tillgänglighet skall gälla inte bara för hushållen, utan även för våra verksamheter, där det idag förekommer brister. "Det skall vara lätt att göra rätt" bör gälla även medarbetarna. (Brister redovisas nedan samt i bilagan <i>Inventering av sophanteringen inom Barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter.</i>)</p> <p>Vi ser även positivt på ökad återanvändning och anser att detta även bör gälla kommunens verksamheter. (Som exempel finns idag inget centralt förråd för möbler i kommunen) Vi anser också att det är viktigt att minska matavfallet. Det slängs mycket mat på våra skolor och förskolor.</p> <p>Åtgärder/Aktiviteter som berör förvaltningens verksamheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skräpplockar dagar Genomförs redan och är en bra aktivitet • Utbilda och informera skolorna om vikten av att minska svinnet och hur de kan gå tillväga Skolans personal arbetar mot miljömål redan idag, det ingår i läroplan/kursplan. Det stora problemet är att det lagas för mycket mat trots avbokningar. Detta gäller även vid julleddigheter och lov. Vi får alldeles för stora mängder till våra förskolor och då blir det mycket över. Detta gäller även livsmedelsbeställningar. (Beställer vi två burkar lingon så får vi två hinkar!) • Anordna tävling för avfallsminimering Genomfört i Mårdaklev. Men det stora problemet är det som beskrivits ovan. Vi ser att närhet till tillagningskök minskar svinnet. • Avfall från kommunala förvaltningar och bolag källsorteras i alla förpackningsfraktioner, matavfall farligt avfall Vi är positiva till källsortering. Källsortering görs på de flesta enheter. Det är viktigt att 	<p>Nämndens förslag om centralt möbelförråd inom Svenljunga kommun är ett mycket bra förslag för hur vi internt skulle kunna arbeta med avfallsminimering och återbruk.</p> <p>Kommunens ansvar för avfallshantering gäller hushållsavfall varför avfallsplanens fokus ligger där. Självfallet skall den förbättrade servicen även omfatta verksamheternas hushållsavfall. Bristen som Barn- och utbildningsnämnden upplever beror ur vår synvinkel främst på otydlighet om vart gränsen i ansvar går mellan verksamhetsutövare och fastighetsägare.</p> <p>Arbetsmiljö är en kritisk punkt för avfallshantering och något vi ständigt arbetar med att förbättra. Långa dragvägar innebär risker med förslitningsskador på entreprenörens personal, där en enskild chaufför dagligen kan hantera uppåt 300 sopkärl på egen hand, många av dem flera hundra kg tunga. Därför är det viktigt att sopkärlen kan placeras nära en plats där sopbilen kan ställas upp. Samtidigt skall sopbilarna inte framföras och framförallt inte backas där det finns barn i rörelse. Hämtningsplatser för avfallet från skolor bör beslutas i dialog mellan verksamheten, fastighetsägare, vatten- och avfallsenheten samt entreprenör.</p> <p>Införandet av separat insamling av matavfall innebär en merkostnad jämfört med att inte sortera ut det och förbränna det. I detta fall är det våra miljömål som prioriterar en separat behandling av matavfallet för att producera biogas och biogödsel. Samma motiv är det som styr utsorteringen av förpackningar och tidningar. Någon exakt bedömning om vad den extra sortering kommer att kosta är svår att göra men vissa fraktioner är idag så efterfrågade att de utsorterat kan ge ett litet plus för den som sorterar.</p>

<p>det finns kärl i rätt storlekar. Att de placeras så de inte utgör ett hinder eller arbetsmiljöproblem för verksamheten. Det vi sett hittills är att en enkel hantering för renhållningsarbetarna innebär merarbete för personalen på våra förskolor och skolor. Vi har redan idag tung hantering av sopor, med försämrad arbetsmiljö för vår personal. Fastighetsägaren måste ta ett större ansvar.</p> <p>Vi ser följande bekymmer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kärlens placering. Placeringen av kärl är redan ett stort problem. Här vill vi peka på komposteringskärlen som infördes ht 2014. De är inte vackra där de står och de lockar till sig skadedjur. • Behov av flera stationer på stora enheter, för att personal skall slippa gå långa vägar med tungt avfall. Vi undrar vilka ekonomiska konsekvenser införandet får för verksamheten. Kan kostnaderna anses som ringa engångskostnader eller krävs mer regelbunden sophämtning som medför en större kostnader för verksamheterna?	
<p>Bollebygds kommun</p> <p>Avfallsplanen är väl genomarbetad och vi finner det positivt att den samstämmer bra med den Regionala avfallsplanen som kommunerna i Boråsregionen tagit fram</p>	<p>Inget att bemöta.</p>
<p>Häcksviks byalag</p> <p>Häcksviks byalag tror att fler kommer att sortera soporna om vi skulle få flerfackssystemet, alternativ 1, i kommunens informationsutskick.</p> <p>Det krävs dock en lösning för icke brännbart avfall, glödlampor, batterier och textil som inte går att återanvända som kläder, om inte flerfackssystemet har möjlighet för detta.</p> <p>Om kommunen skulle välja 2-kärssystemet, alternativ 2, vill vi påpeka att det krävs utökade möjligheter vid de lokala sorteringsstationer för bland annat plast- och metallförpackningar.</p>	<p>Icke brännbart avfall sorteras som restavfall i kärll- och säckavfallet.</p> <p>Vid ett införande av fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar finns möjlighet genom extra behållare även samla in ljuskällor, batterier och småelektronik.</p>
<p>Miljöpartiet</p> <p>Avfallsplanen är ett fylligt dokument där många tankar om avfallshanteringen finns med. Vi ser mycket positivt på ambitionen att utvärdera dokumentet årligen. Vi anser att det är viktigt att medborgarna uppfattar kommunens sophantering som effektiv och att de litar på att den sköts på bästa</p>	<p>Verksamhetsutövaren har ansvar för sitt verksamhetsavfall, kommunens insamlingsansvar omfattar bara hushållsavfall. Kommunen har endast små möjligheter att påverka uppkomsten och hanteringen av verksamhetsavfall genom den tillsyn man utövar som myndighet.</p> <p>Idag finns det möjlighet för invånarna att påverka</p>

<p>sätt. Om invånarna får denna tillit till arbetet med våra sopor så tror vi att dagens konsumtionsmönster kan förändras positivt så det blir en allt mindre mängd sopor per person i vår kommun.</p> <p>I avfallsplanen saknar vi en policy för företagens sophantering. Det är också viktigt att vi möjliggör så att hushållssopor och verksamhetsavfall åtskiljs för att vi ska kunna uppmuntra individen till att sopsortera. Individen behöver dessutom en möjlighet att minska sina sopkostnader genom att förbättra sin sophantering och därmed minska sin avgift till kommunen. Men helt kan inte avgifter tas bort eftersom vi solidariskt behöver ha en fungerande sophantering i vår kommun. Det är viktigt att vi lyssnar på kommuninnevånarnas åsikter om hur sopsorteringskärlen ska se ut. Hur ofta de behöver tömmas, samt göra en översyn av öppettiderna på vår deponi i Änglarp.</p> <p>Det är viktigt att kommunens verksamheter och övriga SvenBo lokaler ser till att ordna en fungerande sophantering för att positivt påverka anställda och hyresgäster till att sopsortera.</p> <p>Vi vet att jordbrukarna får mycket plastrester och kanske även annat som bör tas om hand. Vi ser inte något om detta i dokumentet.</p> <p>Vi funderar över hur punkten 2.3.1 ska utvärderas. Vi medborgare ska enligt förslaget öka vår förmåga till återbrukning med 40 %.</p> <p>Miljöpartiet anser att deponin ska vara kvar i Änglarp, men vi förstår att den måste förändras för att passa in i de moderna avfallshanteringstankarna. Vi föreslår att det skapas en väg till (norrut i förhållande till nuvarande väg) in till sopstationen i Änglarp. Då kan kommuninnevånare och lastbilar köra runt och ut den gamla vägen. För att minska de problem som eventuellt finns i Änglarp föreslår vi att övervakningskameror sätts upp och att inget ensamarbete förekommer där utan att det är minst två anställda som arbetar där när deponin är öppen. Vi ifrågasätter om vi ska fortsätta att skicka vårt hushållsavfall till Borås. Vi vill att man undersöker om det finns ett alternativ innanför kommungränsen. Den jord som kan användas till jordförbättringar behöver också analyseras så att vi inte sprider eventuella gifter. Vi ser även att värmeverket i Svenljunga fortfarande får kreosotimpregnerat trä som förbränns i anläggningen. Även om de som kan tekniken säger att inte några farliga ämnen sprids i luften över Svenljunga känner vi oss inte säkra på att tekniken fungerar hela tiden.</p>	<p>sina kostnader för sophämtning genom att sortera. Avgifterna baseras efter storlek på sopkärnen, hämtningsintervall och hemkompostering.</p> <p>Ensilageplast från jordbruket omfattas av producentansvar och är dessutom inte att betrakta som ett hushållsavfall.</p> <p>Vi anser att en fortsatt lokalisering i Änglarp medför problem och höga kostnader. Arbetsmiljön är idag undermålig vid anläggningen. Det saknas t.ex. färskvatten samt byggnader och utrustning är mycket slitna. Vägen till och från anläggningen är ett problem för såväl personal, entreprenörer som besökare.</p> <p>Det skulle idag vara en väldigt stor ekonomisk risk för kommunen att bygga en egen effektiv förbränningsanläggning. Det är ekonomiskt mer hållbart att upphandla behandlingen av avfallet. Miljöpåverkan från transporter av avfallet är begränsade jämfört med att fortsätta deponera avfallet inom kommunen, vilket heller inte är tillåtet.</p> <p>Förbränningsanläggningen i Svenljunga ägs inte av kommunen och kommunen utövar heller ingen tillsyn på den då detta görs av länsstyrelsen. Syftet med en förbränningsanläggning är att minska mängden avfall som deponeras och att ta tillvara på energin i avfallet.</p>
---	--

<p>Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund</p> <p>Räddningstjänsten ser positivt på att nedlagda deponier ska riskinventeras med avseende på miljöskador och rekommenderar att det utreds vilka som kan ligga i riskzoner för översvämning och hur det ska kan hanteras.</p> <p>Räddningstjänsten rekommenderar att ovanstående görs även för aktiva avfallshanteringsanläggningar.</p> <p>Räddningstjänsten påminner om vikten av att den så kallade miljöbilen skyltas och att lasten dokumenteras enligt gällande regler för transport av farligt gods (ADR) vid behov. Detta för att underlätta räddningsarbetet vid en eventuell olycka.</p>	<p>Inget att bemöta.</p>
<p>Tranemo kommun</p> <p>Planen är i det stora hela mycket bra och genomarbetad, den redogör för olika åtgärder/ aktiviteter som kan göras för att uppnå såväl de lokala, som regionala och nationella målen.</p> <p>Tranemo kommun, tekniska sektionen deltar i ett flertal fall föreslagna åtgärder på hur man kan uppnå målen och vi ser gärna att det skapas möjligheter till ett framtida samarbete både på lokal och regional nivå.</p> <p>I planen finns dock några förslag till åtgärder/ aktiviteter som Tranemo kommun, tekniska sektionen i dagsläget inte kan ta ställning till, det är följande:</p> <p>Det ska vara lätt att göra rätt, här föreslår vatten och avfallsenheten att de ska "arbeta för ett införande av fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar". Ökad återvinning "utreda och eventuellt införa fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar. Bör innefatta matavfall". Tekniska sektionen bedömer att det måste göras en omfattande utredning där flera aspekter måste beaktas, såsom servicenivå, kostnader och miljöpåverkan innan man kan lämna ett förslag till beslut om hur en framtida avfallshantering ska se ut i Tranemo kommun. Kommunerna har under lång tid tillbaka samarbetat i avfallsfrågor bl.a. gemensamma upphandlingar såsom sophämtning, transporter och slamtömning. Vi har även samverkat runt verksamhetssystemet EDP Future, vilket används för debitering.</p> <p>Tranemo kommun, tekniska sektionen vill med denna kommentar uppmärksamma beslutsfattarna att Svenljunga kommuns vatten och avfallsenhets förslag</p>	<p>Inget att bemöta.</p>

<p>att de ska "arbeta för ett införande av fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar" kan komma att påverka om kommunerna i en framtid kan samarbeta i exempelvis upphandlingsfrågor. Detta med anledning av att kommunerna kan välja olika lösningar på framtida avfallsinsamling.</p>	
<p>Pia P. I. Lassen</p> <p>Svenljunga kommun önskar att vi skall tycka till ang. sopkärl m.m. (vi tycker att det stora svarta sopkärl med flera rum är bäst... vi tror och hoppas det blir framtidens sopkärl...) – och jag/vi har flera idéer m.m., som jag gärna vill dela med kommunen.</p> <p>Om vi gör en "Brainstorming", kan vi skriva på jätte mycket och flera vill säkert tycka till med mera som tiden går...!?</p> <p>Här vill jag skriva vad jag med flera önskar:</p> <p>Återvinningsstationen är bäst tjänat med att vara där den är (på Änglarp), då minskar man risk för ev. ytterligare förorening på ny plats, och en "sanering", av "Änglarp" (med t.ex. vakt, bevakning, larm och ev. självförsvars kurs...), tillsammans med nya tilltag och nya idéer kan även förbättra återvinningen och göra Svenljunga kommun mera hållbar och grönnare! (- enligt de 16 nationella miljömålen ...)</p> <p>Allt behöver inte finnas på "Änglarp" återvinningsstation, fast om den blir sanerad och förbättrat med t.ex. plats för att lämna begagnat som är för bra att slänga. Då kan begagnat ev. repareras eller säljas till nya ägare. En lokal till reparation och ev. Butik för försäljning av begagnat (- ev. i tätortsnära miljö – kanske där SAMHÅLL låg förut..., eller där CARE OF SWEDEN var...), det kan både skapa jobb åt människor med olika funktionshinder, unga utan jobb eller andra som behöver jobb... eller enbart tycker att det att återvinna och skapa nytt av begagnat kan vara roligt. Ett sådant ställe kan inte enbart minska köp och släng..., det kan skapa kundskap och pengar till lokal projekt (- Gröna områden, Tysta hälsoområden, minskning av buller (t.ex. på skjutbana, crossbana m.m.), plantering bland annat för mat till djur på vintern, park, lekplatser, Friluftsgym, grillplatser, avstressande hälsoområden för alla generationer, Samlingsplats, Församlingshem, Kulturhus, återvinnings museum (Svenljungas "Navet" ,"Gulahuset", "Risveden - en västsvensk vildmark – ett ostört och tyst hälsoområde, t.ex. i gransamverkan med Borås och Mark kommun...," eller t.ex. "kursgård med miljöskola"...!?), återvinningskurs, självförsörjningskurs, mask till</p>	<p>Det som beskrivs i yttrandet är en kretsloppspark vilket kommunen har en vision om att kunna bygga i samband med att en ny återvinningscentral byggs. Återbruk är viktigt för att vi ska kunna ta steg uppåt i avfallstrappan. Vi delar också idéen om att anläggningen kan tjäna ett syfte i utbildningssyfte för skolor.</p> <p>Vi anser att en fortsatt lokalisering i Änglarp medför problem och höga kostnader. Arbetsmiljön är idag undermålig vid anläggningen. Det saknas t.ex. färskvatten samt byggnader och utrustning är mycket slitna. Vägen till och från anläggningen är ett problem för såväl personal, entreprenörer som besökare.</p> <p>Vi ser också att en god avfallshantering och ett bra arbete för hållbar utveckling kan göra Svenljunga känt och bidra till ökad inflyttning.</p>

<p>kompost, rådgivning, kursgård, café, utställning, aktiviteter, film, böcker, broschyr, spel, spar projekt, solenergi och mycket mera...), för grönare och mera hållbar framtids projekter, och samtidigt vara en bra förebild med ev. Kurs för t.ex. skolklasser -Turister med flera. Att överskottet från ev. försäljning m.m. går till lokal utveckling vill göra att de som bor här kan se mål med återvinning och att de gör mera. Detta kan också skapa mera grönturism till Svenljunga. Som bra förebild vill flera med ambitioner om hållbar utveckling bli intresserade av Svenljunga och de vill se potential i att göra samma och kanske även bosätta sig här för att bidra till en hållbar framtid.</p>	
--	--

Förändringar av avfallsplanen efter samrådet

Inga inkomna synpunkter under samrådet har föranlett några förändringar av det ursprungliga förslaget till avfallsplan.

---

14 Sammanställning till länsstyrelsen

Administrativa uppgifter

Kommun: Svenljunga kommun
År: 2015 - 2020 (avfallsstatistik från 2014)
Datum när planen antogs:
Ansvarig nämnd: Samhällsbyggnadsnämnden

Kommunens befolkning och struktur

Befolkning totalt: 10 365
Datum: 2014-12-31
Antal hushåll i småhus: 3 850
I flerbostadshus: 800
I fritidshus: 890

Avfall som kommunen ansvarar för

Totalt insamlad mängd: 4014 ton, 388 kg/invånare
Insamlad mängd matavfall till biologisk behandling: 10 ton⁷, 1 kg/invånare
Insamlad mängd farligt avfall: 125 ton, 12 kg/invånare

Avfall som omfattas av producentansvar

Insamlade mängder avfall:
Elavfall 196 ton, 18,93 kg/invånare
Tidningar 397 ton, 38,31 kg/invånare
Pappersförpackningar 152 ton, 14,71 kg/invånare
Glasförpackningar 136 ton, 13,11 kg/invånare (2013)
Plastförpackningar 57 ton, 5,46 kg/invånare
Metallförpackningar 21 ton, 2,01 kg/invånare

Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Se kapitel 10 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall.

Lokala mål som utgår från nationella miljökvalitetsmål och regionala mål

Lokala mål för avfall som kommunen ansvarar för (§ 7)

Det ska vara lätt att göra rätt

2.1.1 90 procent av kunderna ska vara nöjda med insamlingen enligt undersökning om Nöjd Kund Index (NKI). (Regional avfallsplan 2012-2020, Boråsregionen - Sjuhärads kommunalförbund)

---

⁷ I Svenljunga kommun sker insamling av matavfall i kommunens egna verksamheter. Övriga hushåll och verksamheter är hänvisade till kompostering vid fastigheten. Ca. 45 procent av småhusfastigheterna i kommunen har anmält att de komposterar sitt matavfall.

Minska avfallmängderna

2.2.1 Mängden hushållsavfall per invånare ska vara oförändrad eller minska under 2015-2020. Mängden hushållsavfall uppgick 2013 till 478 kg/person.

2.2.2 Matavfallet från kommunens verksamheter ska minska med 20 % till 2020 jämfört med dagens nivå.

Ökad återanvändning

2.3.1 Minst 40 procent av invånarna i åldern 18 år och högre ska ange att de minst 5 gånger om året handlar med begagnade varor (köper, säljer/tar emot/ger bort).

2.3.2 Mängden textilavfall som går till förbränning, i kärll- och säckavfallet, ska till 2020 minska med 30 procent jämför med plockanalys 2014.

Ökad återvinning

2.4.1 Nedskräpning på allmän platsmark och naturmark ska minska jämfört med 2014.

2.4.2 Kärll- och säckavfall får inte innehålla något farligt avfall i samband med plockanalyser 2020. Allt farligt avfall från hushållen ska samlas in och återvinnas eller bortskaffas.

2.4.3 Andelen förpackningar och tidningar i kärll- och säckavfall ska till 2020 minska med 30 procent från dagens 40 kg/invånare och år.

Energiutvinning

2.5.1 Senast 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker sorteras ut så att växtnäringen tas tillvara, där minst 40 procent behandlas, så att även energi tas tillvara.

Deponi

2.6.1 Andelen hushållsavfall som deponeras ska minska med 30 procent till 2020 jämfört med 2014.

2.6.2 Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska genom att alla deponier inom kommunen ska vara identifierade, inventerade och riskklassade till 2020.

Lokala mål för avfall som kommunen inte ansvarar för (8 §)

Ökad återvinning

2.4.4 2020 ska förberedandet av för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke farligt byggnads- och rivningsavfall vara minst 70 viktprocent.

Energiutvinning

2.5.1 Senast 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker sorteras ut så att växtnäringen tas tillvara, där minst 40 procent behandlas, så att även energi tas tillvara.